

# STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 11

SAYI : 122

ŞUBAT 1972

## İÇİNDEKİLER

Sayfa

ISO 25 Yaşında ... ... ... ...	3
TSE'den Haberler ... ... ... ...	5 - 9
Mühendis Odaları Yıllık Genel Kurul Toplantılarını Yapıtlar ... ... ... ...	11-13
Piston ve Piston Pimleri Standardı ... ... ... ...	14-15
Kibrilik Kavak Tomruğu Standardı ... ... ... ...	16-17
Uluslararası Standard Çalışmalarında Çokluk Üzerine ... ... ... ...	19
Standard Dünyasından Haberler ... ... ... ...	20-21
Hava Yoluyla Malların Taşınması ve Standardizasyon	23-25

Summary Of Contents 29-32



NECATİBEY CADDESİ  
ANKARA

29 Şubat 1972 tarihinde basılmıştır.

## BU SAYIMIZ

ISO'dan gelen bir telyazida ISO'nun 25'inci kuruluş yılı ile ilgili törenden söz konusu edilmişti. Bu tel vesilesiyle ortaya çıkan durum Faruk A. Sünter'in «ISO 25 Yaşında» adlı başyazısında ele alınmış, bazı eleştiriler yapılmıştır. Bu yazının dün yada geniş yankıları olacağını sanıyoruz.



Daha önceleri, standard ile uğraşan uluslararası kurumların çokluğu üzerinde durmuştuk. Bu sayımızda bu konuya yeniden dönmüş bulunuyoruz. Muzaffer Uyguner'in yazısı son gelişmeleri göstermektedir.



Teknik Kurul, ay içinde yaptığı üç toplantıda 16 yeni standard kabul etmiştir. Bunlar, her zaman olduğu gibi iç sayfalarımızda kısaca belirtilmiştir.

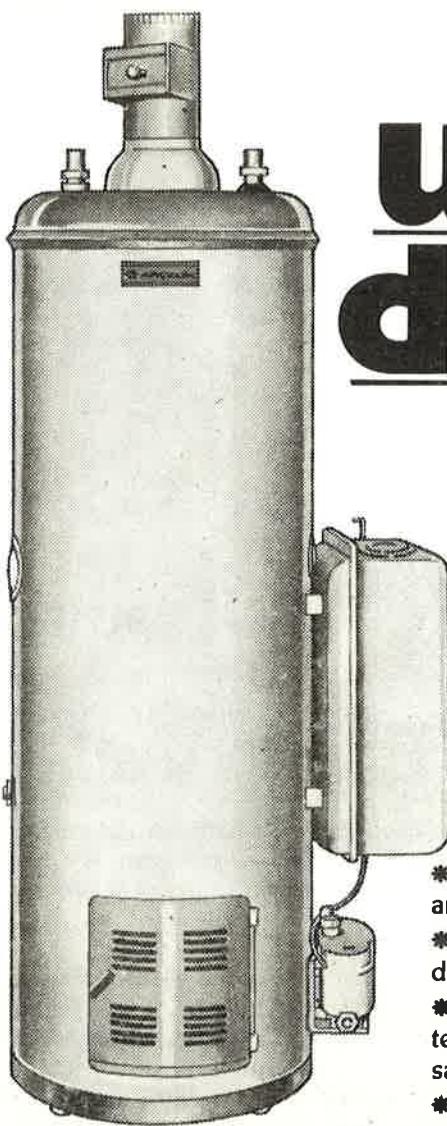


Türk Mühendis ve Mimar Odalarının yıllık toplantılarından bazıları Şubat ayında yapılmıştır. Yapılanlarla ilgili haberleri iç sayfalarda veriyoruz.



Hava yoluyla malların taşınması ile standardizasyon ilişkisi üzerine bir yazı sunuyoruz bu sayımızda. THY'nın mal taşımasına yöneldiği şu sırada, yazının ilgi çekenini sanıyoruz.

**STANDARD**



# ucuz devamlı bol bol sıcak su

Peşin: **2020** lira  
(veya ayda **170** lira taksitle)

- \* Su kapasitesi büyük olduğundan 105 litre suyu arzu edilen sıcaklıkta uzun zaman muhafaza eder
- \* Termostatı sayesinde suyun sıcaklığını istenilen dereceye göre otomatik olarak ayarlar
- \* Çift cidarlı olduğundan ve cam pamuğu ile tecrit edildiğinden ısı kaybı yoktur. Bu özelliği sayesinde asgari sarfiyatla azami randıman sağlar
- \* Su ve gaz basıncı ile alâkâlı olmadığından en düşük tazyikte dahi en yüksek randımanla çalışır. Evin suyu kesildiği hallerde depodan gelen su ile çalışmaya devam eder
- \* Odunun ve kömürün kiri, depolama külfeti ve taşıma zahmeti bahis konusu değildir
- \* Gazyağı ile çalıştığından ve otomatik karbüratörlü olduğundan yüzde yüz emniyetlidir
- \* Banyonuzun renk armonisini tamamlamak üzere mavi, pembe, sarı ve beyaz renklerde piyasaya arzedilmiştir.

*OTOMATİK*

# **ARCELİK** **termosifonu**

*Genel Satıcıları: BEKO TİCARET A.Ş., Tel.: 49 00 39 - BURLA BİRADERLER ve Şs., Tel.: 45 52 00*

# ISO 25 YAŞINDA

Faruk A. SÜNTER

Milletlerarası Standardizasyon örgütü (ISO) 1972 yılında **25. Gümüş jübilesini** kutlamaktadır.

Milletlerarası bir standardizasyon örgütü kurmak düşüncesi oldukça eskidir. Daha 1926'larda standardizasyonla ilgili 20 millî kuruluş bu amaçla bir araya gelmiş ve çeşitli memleketlerin millî standardlarında bulunan zit noktaları ahenkleştirmek için (**ISA**) rumuzyla belirtilen **Milletlerarası Standardizasyon Derneği** kurmuşlardır.

İkinci Dünya Savaşı bir çok üyelerin (**ISA**) dan çekilmesini gerektirmiştir ve 1942 yılında bu örgüt resmen çalışmalarına son vermiştir. Fakat 20 yıl kadar süren (**ISA**) çalışmaları, milletlerarası standardizasyon alanında, artık bir örgüt olmadan verimli çalışmalar yapılamayacağını ortaya koyduğu için ve böyle bir örgüt kuruluncaya kadar, **Birleşmiş Milletler**, 1944'de bir **Standardizasyon Koordinasyon Komitesi** kurmuşlar ve 18 üye memleketin katıldığı bu Komite, (**ISA**)'nın görevini devralmıştır.



**14 Ekim 1946** günü 25 memleketin 64 temsilcisi Londra'da toplanarak «Sınai standardların ahenkleştirilmesi ve koordinasyonunu» amaç edinecek milletlerarası bir örgüt kurulmasını karara bağlamışlardır. Bu karar gereğince (**ISO**) rumuzuyla adlandırılan bu yeni örgütün Genel Kurulu, 10 gün sonra **24 Ekim 1946** günü yine Londra'da toplanmış ve 14 Ekim'de verilmiş olan kuruluş kararı 24 Ekim'de resmen onaylanmıştır.



ISO böylece kurulurken varılan bir karara göre örgütün resmen işe başlaması için, 15. üye nin resmen katıldığına bildirilmesi istenmiştir. 15. memleket olarak Danimarka 23 Şubat 1947 günü katılma merasimini tamamladığından 14 Ekim 1946 günü kurulan; 24 Ekim 1946 günü bu kuruluşu onaylayan ve 23 Şubat günü katılma merasimleri tamamlanan ISO, böylece 25 yıldır milletlerarası standardizasyon alanında faydalı ödevler görmektedir.



ISO'nun bütün dünyaya standartı tanıtmak ve yaymak görevi de çalışmalarının arasın-

da başta gelir. Bu bakımdan her vesileden faydalalarla dünyada standardizasyonun propagandasını yapmak için çeşitli yollar aranırken bu satırların yazarı, ISO Başkanı bulunduğu 1968 - 1971 döneminde bir «Dünya Standardlar Günü» yapılmasını ve o gün bütün dünyada her türlü yayın araçlarından faydalalarak, konferanslar, seminerler tertipleyerek filmler göstererek standard anlamanın daha geniş alanlara yayılmasını önermiştir. Bu öneri 1969 yılı ISO Konseyince kabul edilmiş ve **14 Ekim günü «Dünya Standardlar Günü»** olarak kutlanmaya başlanmıştır.

ISO'nun kuruluş gününe rastlaması istenen Dünya Standardlar Günü için Konsey'de yukarıda belirttiğimiz olayların her üçü üzerinde de uzun uzun durulup tartışılmıştır. 14 Ekim günü, bu örgütü kurma kararının verildiği gün ve ISO adının da konulması günü olması dolayısıyle ele alınması büyük çوغunluk toplamıştır. Bu kararın onaylanması günü 24 Ekim üzerinde de duranlar olmuşsa da, bu tarihin Birleşmiş Milletler Gününe rastlaması dolayısıyla 24 Ekim'e bakarak daha üstün tutulması gerekmeyeceğinden, genel bir anlaşmaya varılmıştır. Böylece **ISO'nun resmi doğum günü, 14 Ekim 1946 olarak 1969 Konseyince kabul ve tescil edilmiş bulunmaktadır.**

Ancak ISO'nun kurulduktan sonra fiilen işe başlaması 23 Şubat'a kadar uzamıştır. Bu münasebetle ISO'nun işe başladığı günün 1947 de bulunduğu hesaba katılarak doğumun 25. yıldönümünün 1972 günü bütün dünyada kutlanması 1971 Eylülünde toplanan ISO Konseyince karara bağlanmıştır.



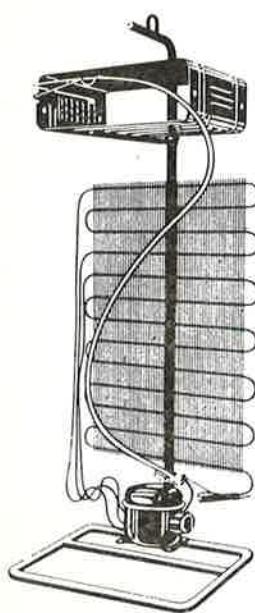
Demek oluyor ki, ISO, bu yıl 25. gümüş jübilesini bütün dünyada ve geniş bir programla kutlamaya hazırlamaktadır. ISO Genel Sekreteri bu vesileyle örgütün işe başladığı 23 Şubat 1972 Salı günü Cenevre'de bir kokteyl vererek, milletlerarası kuruluşlar ve Cenevre'deki millî delegasyonlar ileri gelenlerine ISO'nun 25. yılının kutlanmasına başlandığını resmen açıklamıştır. ISO Başkanı Dr. Francis L. LaQue de bir mesaj yayınlayarak geçmişte yapılan işleri öğmüştür, gelecekte yapılacak işlerin önemini belli etmiş ve ISO'ya yeni 25 yıldar dilemiştir.

Biz de bu duygulara katılıyor ve nice nice başarılı yıllar diliyoruz.

Memleketimizin elektrik cihazı ve ev aletleri sanayiinin ihtiyaçlarına  
cevap vermek üzere

# TÜRK GENERAL ELEKTRİK ENDÜSTRİ A.Ş.

Türkiye'nin özel şartlarına göre geliştirdiği,  
BEYNELMİDEL KALİTEDEKLİ imalât çeşitlerini iftiharla sunar:



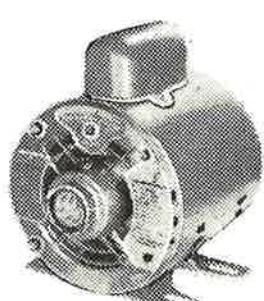
## KOMPLE SOĞUTUCU ÜNİTELER

(Ev tipi buz dolapları için)



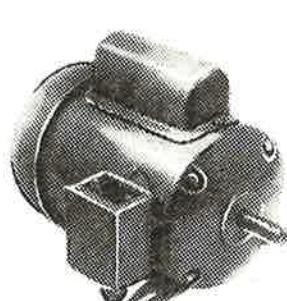
## KOMPRESÖRLER

(75 Kcal/saat 525 Kcal/saat)  
Hermetik (tam kapalı) ve  
Freon 12 alçak ve yüksek e-  
vaporatör basınçlarında ev  
tipi buz dolapları, su soğutu-  
cuları, şişe nem gidericileri,  
şişe soğutucuları v.s., tatbi-  
katlar için.



## ÖZEL TATBİKAT MOTORLARI

- Çamaşır makineleri, yıkayıcı motorları
- Çamaşır makineleri, sıkıcı motorları
- Konvektör fan motorları
- Aspiratör motorları
- Aksiyal fan motorları v.s.



## GENEL MAKSAT MOTORLARI

- Monofaze yarı kapalı, burç  
yataklı motorlar (1/6-3/4) HP  
(Özellikle ticari buz dolap kom-  
presörleri ve sessiz çalışma is-  
teyen tatbikatlar için)

- Monofaze ve trifaze tam ka-  
palı, cebri soğutmalı, rulman  
yataklı motorlar

1/4-3/4 HP 1425 d/d 110/220 V.  
tek fazlı kondansatörlü.

1/2-1 1/2 HP 1425 d/d 220/380 V.

1/2-1 1/2 HP 2850 d/d 220/380 V.

1/2-3/4 HP 950 d/d 220/380 V.

## SOĞUTUCU ÜNİTE ELEMANLARI

Evaporatörler, Kondenserler,  
Eşanjörler

## EMAYE BOBİN TELLERİ:

0,29 mm.'den 1,30 mm.'ye kadar (135°C sıcaklıkta  
çalışmaya dayanıklı, hermetik kalite)  
Özel ihtiyaça göre, makara veya kova içerisinde  
kangallar halinde teslim edilebilir.

# GENERAL ELECTRIC

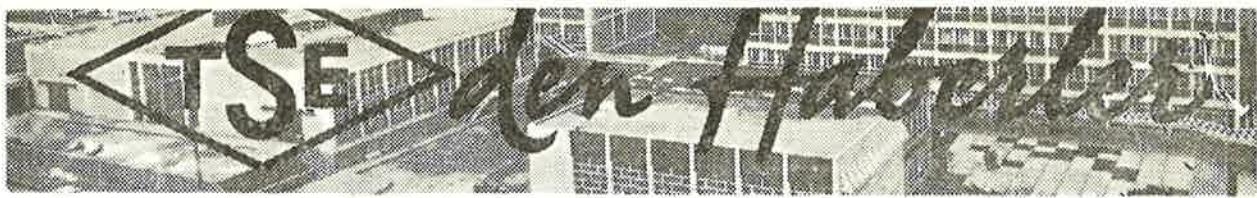
## Elektrikte En Büyük İsim

TÜRK GENERAL ELEKTRİK ENDÜSTRİ A.Ş.

Topkapı-İstanbul Tel: 23 22 52 - 23 22 55

GENEL SATICISI: BEKO TİCARET A.Ş.

İstiklal Cad. 349 Beyoğlu-İstanbul Telefon: 49 00 39



**EMAYE BAKIR İLETKENLER KONUSUNDAN İKİNCİ TSE MARKASI ANLAŞMASI DA YAPILDI**



## **YENİ YAYINLANAN TÜRK STANDARDLARI**

No.	Standardın Adı	Fiyatı (TL.)
TS 2	Sert Çekilmiş Som Elektrolitik Bakır Tel ... ...	5
TS 3	Örgülü Bakır İletken ... ... ... ...	3
TS 931	Boru Bağlantı Parçaları (Çelik, Vidalı) ... ...	14
TS 932	Hava Filtreleri (İçten Yanmalı Motorlar ve Kom-presörler İçin) ... ... ...	11
TS 1046	Hortumlar (Lastik) ve Askıları (Motorlu Araçlar Hidrolik Freni İçin) ... ... ...	5
TS 1056	Alternatif Akım Motor Kondansatörleri ... ...	6
TS 1057	Gerilim Atlama Mesafeleri ile Havada Yalıtma Aralıklar ... ...	4
TS 1058	Alçak Gerilim Elektrik Kesicileri (Anma Akımı En Az 63 A'Eşit, Anma Gerilimi Alternatif Akımda 1000 V'a, Doğru Akımda da 1200 V'a KadarOlan)	27
TS 1065	Plastikler, Doğrusal Genleşme Katsayıları ...	3
TS 1066	Plastikler, Kendi Ağırlığını Taşıyabilen Plastiklerin Alevlenme Özeliğinin Tayini ...	3
TS 1068	Yumurta ... ...	3
TS 1069	Et Mamulleri Laboratuvar Muayene Metodları ...	6
TS 1070	Türk Sucukları ... ...	3
TS 1072	Kestane ...	3
TS 1073	Kavun ...	3
TS 1074	Karnabahar ...	3
TS 1075	Lahana ...	3
TS 1098	Alüminyum Elde Edilmesinde Kullanılan Alüminyum Oksit, Titan Miktarının Tayini, Tiron Fotometrik Metodu ...	4
TS 1100	Sanayide Kullanılan Formik Asit, Demir Miktarının Tayini, 2,2' - Bipiridil Fotometrik Metodu ...	3
TS 1101	Sanayide Kullanılan Formik Asit, Düşük Miktarlardaki Ucucu Asitlerin (Formik Asit Dışında) Tayini (Asetik Asit Cinsinden Hesaplandığında % 0,5 den Az Olan) Volumetrik Metod ...	3

Türk Standardları Enstitüsü ile KAVİ Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. arasında, 10 Şubat 1972 günü imzalanan anlaşma ile, KAVİ markalı, emaye bakır iletkenlerin, standarda uygunluğu belirten TSE markasını taşımamasına izin verilmiştir.

Böylelikle, KAVEL'den sonra KAVİ Firması, bu konuda ikinci olarak TSE markası kullanma yetkisini almış olmaktadır.

Yukarıda belirtilen günde Enstitü Merkezinde, TSE adına Başkan Faruk A. Sünter ve Firma temsilcileri Zeki ve Ekrem Kavi tarafından imzalanan anlaşmaya göre, TS 860 numaralı «Yuvarlak Emaye Bakır İletkenler» standartına uygun iml edildikleri anlaşılan Kavi markalı «İnce emay, orta emay, kalın emay, takviyeli emay» bakır iletkenler TSE markasını taşıyacaklardır.

STANDARD, Standardlara uygun imalatından dolayı KAVİ Firmasını kutlar. basarılarının devamını diler.

(Yandaki fotoğrafta imza töreninden bir görünüş aksettirilmistir.)

TSE Genel Sekreteri ODTÜ'nde  
Bir Konferans Verdi

Türk Standardları Enstitüsü Genel Sekreteri Veliid İsfendiyar, 10 Şubat 1972 günü Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makina Mühendisliği Bölümünde, öğretim üyeleri bir konferans vermiştir. Standardizasyon konusunun ele alındığı konferanstan sonra öğretim üyeleri de söz almışlar ve karşılıklı olarak görüşler belirtilemiştir.

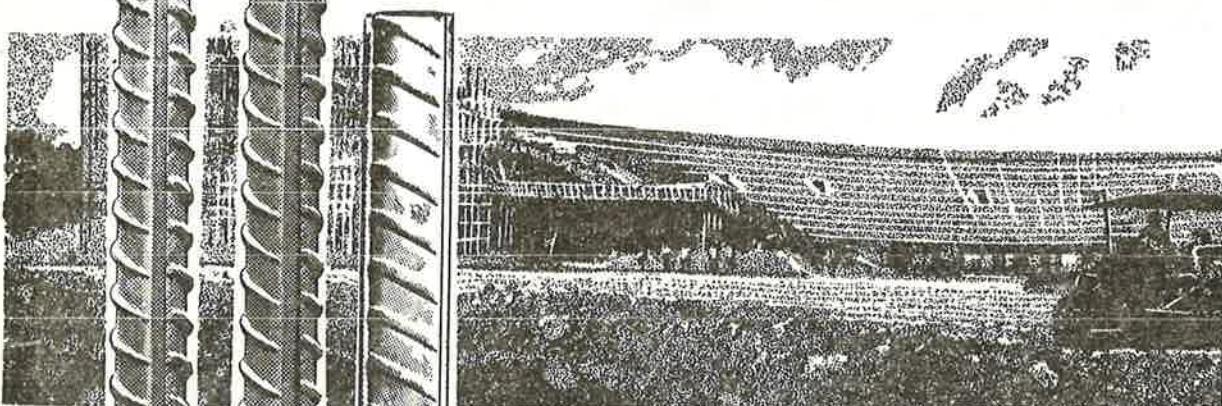
**CELÂL İMRE ANILDI**

Türk Standardları Enstitüsü'nün Yönetim Kurulu Başkan Vekili iken geçen yıl 18 Şubat günü vefat eden Celâl İmre, ölümünün birinci yıldönümünde Enstitü camiasında anılmıştır.

**STANDARD**, uzun yıllar memleketimizde standardizasyonun gelişmesi için değerli çalışmalar yapmış bulunan Celal İmre'nin antşunu saygı ile anar.



**METAŞ  
Nervürlü  
IIIa Çeliği  
Betonarme İnşaatta  
%40 TASARRUF  
Sağlıyor \***



Balkanların en büyük ve modern stadıymu olarak inşa edilmekte olan İzmir Olimpiyat Stadyumunda, tamamen Metaş Nervürlü IIIa çelikleri kullanılmaktadır.

TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ'nün  garantisine sahiptir

**METAŞ İZMİR METALURJİ FABRİKASI T.A.Ş**  
**Kemalpaşa şosesi Işıklar Köyü girişi - İZMİR**

P. K. 458 - İZMİR • Telgraf: METAŞ - İZMİR  
Telefon: 39740

# Teknik Kurul, Şubat Ayında yaptığı 3 toplantıda 16 yeni Türk Standardını daha kabul etti

Şubat 1972 ayı içinde TSE Teknik övgül viskozitenin 45 den büyük olma-Kurulu üç kez toplanmış ve 16 yeni yacagi sıcaklık seçilir.)

A — İlk toplantı 2.2.1972 tarihinde yapılmıştır. Bu toplantıda kabul edilen yeni Türk Standardları şunlardır :

## 1 — Bitümlü maddelerin deneyle-rinde kullanılan termometrelere ait ölçüler :

Asitle çizilerek santigrata göre tak-simatlandırılmış sivil termometreleri kapsayan standardda daha çok bitümlü maddeleri ele alınmış, bunların özel-likleri ayrı ayrı belirtilmiştir.

## 2 — Bitümlü maddelerde ısınma et-kisinin tayini :

Bitümlü maddelerin ince film halinde ısınma deneyi ile ilgili standard, ısi-nın ve havanın yarı katı maddeler üz-erindeki etkilerinin tayinini kapsamak-tadır. Standarda göre, ince film halinde ısınma deneyi, sıcak bir karıştırma tesisindeki işlemler sırasında bitümlü maddelerde meydana gelmesi muhte-mel sertleşmenin derecesi hakkında bir fikir edinmek üzere yarı katı asfaltik maddelerin 3,20 mm kahnlığında bir film halinde 163 °C sıcaklığındaki bir etüv içerisinde 5 saat süre ile ısıtılma-sı sonunda özeliklerinde meydana ge-len değişimelerin tesbit edildiği bir de-neyidir. (Bu amaçla deney sonunda a-ğırlık kaybı, kalıntının duktilitesi ve kalıtmısının penetrasyonu ile orijinal malzemenin penetrasyonu arasındaki oran tayin edilir.

## 3 — Bitümlü maddelerde özgül a-ğırlık tayini :

Bitümlü maddelerin özgül ağırlıklarının tayinine dair standarda göre, bitümlü maddelerin özgül ağırlığı, bun-ların 25 °C da, hacmi bilinen b.r mik-tarının ağırlığının, aynı sıcaklıkta ve aynı hacimdeki suyun ağırlığına oranıdır. (Şu şekilde ifade edilir: Özgül a-ğırlık 25/25 °C). Burada hidrometre, piknometre, su içinde tartma metodları üzerinde durulmuştur.

## 4 — Katran ve sıvı katran ürünlerinde özgül viskozite tayini (Eng-ler Metodu) :

Söz konusu edilen ürünlerin visko-zitesinin Engler Metodu ile tayinine i-lişkin bu standarda göre, bu viskozite, Engler viskozimetresini kullanarak se-çilen bir sıcaklıkta 50 ml malzemenin akış süresinin saniye olarak değerinin, aynı hacimdeki suyun 25 °C daki akış süresinin saniye olarak değerine bölli-mü ile elde olunan oranıdır. (Katrancı malzemelerin viskozite tayininde nor-mal olarak kullanılan sıcaklıklar 25 °C, 40 °C, 50 °C ve 100 °C dir. Genellikle

## 5 — Hafif hidrokarbonlarda özgül a-ğırlık tayini (basıncı hidrometre metodu) :

Bilindiği gibi, basınçlı hidrometre, buharlaşma basınçları yüksek siviların belirli basınç altında özgül ağırlıklarının tayininde kullanılan cihazdır. Bu standard, 15,6 °C daki buhar basıncı (mutlak) en çok 14,6 kgf/cm² olan si-vilaştırmış hafif hidrokarbonların ve butadijenin özgül ağırlıklarının basınçlı hidrometre kullanılarak tayin metoduunu kapsar.

## 6 — Piston ve piston pimleri (patla-ma) motorlar ile Diesel motorları için :

Standarda göre, piston, motorun si-lindiri içinde gaz basıncı etkisiyle, doğrusal değişken hareket eden ve metalden yapılmış bir makina elemansıdır. Standard, patlamalı motorlar ile Diesel motorlarında kullanılan ve öze-likleri belirtilen malzemeden yapılan 30 - 200 mm etek çaplı pistonlar ile bu pistonlara ait 8 - 55 mm anma çaplı pis-ton pimlerini kapsamakta, bunların di-sinda kalanları ise kapsamamaktadır.

B — Teknik Kurul, ikinci toplantı-sını 16.2.1972 günü yapmıştır. Bu top-lantıda aşağıdaki standardlar kabul e-dilmişdir :

## 7 — Asfaltik maddelerin krakingi-nin tayini (Leke deneyi Metodu) :

Standard, petrol kökenli asfaltik ürünlerin krakinge uğrayıp uğramadık-ları tayini için yapılan leke deneyi metoduunu kapsar. Bu deney, içerisinde çözünmeyen maddeler bulu-nan doğal asfaltlara uygulanmaz.

## 8 — Bitümlü maddelerin organik çözücülerindeki çözünürlüklerinin tayini metodu :

Standard, bünyelerinde minarel bulunan veya pek az (% 1 kadar) bulunan yol katranlarının ve petrol as-faltlarının organik çözücülerdeki çözünürlük derecelerinin tayini metoduunu kapsar. İçerisinde fazla miktarda, çok ince taneli mineral madde bulunan kaya asfaltı, göl asfaltı gibi doğal as-fatlara uygulamaz.

## 9 — Beton yapılar için sıcak uygu-lamalı elastik derz örtü malzeme-leri :

Bu malzemeler, beton kaplamalar, köprüler ve diğer beton yapılarda bulunan her tipteki derzlerde sıcaklık değişikliklerinin sebep olacağı hareket-lere uyabilecek ve derzlere su, toz, kum

tanesi ve diğer yabancı maddelerin gir-meşini önlemek ve sürekli ve düzgün bir düzey sağlamak üzere, sıcak olarak uygulanan elastik malzemelerdir.

## 10 — Beton yapılar için sıcak uy-gulamalı elastik derz örtü malze-melerine ait deney metodları :

Burada yapılacak deneyler, akabil-me noktası deneyi, emniyetli ısıtma sıcaklığı deneyi, penetrasyon deneyi, akma deneyi, bond deneyi olarak belir-tilemiştir.

## 11 — Asbest ve çimentodan yapılmış oluklu levhalar :

Standard, asbest ve çimentodan yapılmış asbest çimento oluklu levhalar ile özel parçaları kapsamaktadır. Bu levhalar, portland çimentosu, asbest lifleri, su ve gerektiği silisli katkılar ile renk verici maddeler katılarak elde edilen karışımından yapıları ve bilesiminde bulunan çimentonun prizi başlamadan önce özel kalıplara yati-rılıp enkesiti yaklaşık olarak sinüzot olan oluklu bir şekil verilerek imal c-dilen levhalardır.

## 12 — Konsol ve kelepçeler (Kalofifer radyatörleri için) :

Bu standard, kalorifer tesisatında kullanılan dilimli radyatörlerin konsol ve kelepçelerini kapsamaktır; diğer ısıticılarda ve boru tesisatında kullanılanları kapsamamaktadır.

## 13 — Asansörler (yük taşıma için elektrikli) :

Standartda göre, yük asansörü, bi-nalarda yükleri, bir kabin içinde, bir kattan diğerine düşey olarak taşıyan ve elektrikle çalışan bir araçtır. Standart, binalarda katlar arasında kabi-ni düşey doğrultuda hareket eden, elek-trikle çalışan ve 5000 kg'a kadar yükle-ri taşımakta kullanılan yük asansörleri ile bunların emniyet esaslarını kapsamaktadır.

## 14 — Şehir İçi Yollarında Yeraltı Tesisleri ve bunlarla İlgili Verüstü Tesislerinin planlanması ve yerleş-i-rilmesi kuralları :

Standard, su, havagazı, elektrik, PTT, kanalizasyon gibi yer altı tesisleri v.b. kapsayan bu standard tesislerin galerilere yerleştirme düzenini kapsa-mamaktadır.

## 15 — Soymalık Çam Tomruğu :

Bu tomrukular, özel makinalarda kendi uzunluk ekseni etrafında döndü-rülererek belirli ve homogen kalınlıkta (Devamı 27. sayfada)



garantisi ile

**qüvenebile.**

**ceqiniz**

**kablo**

**an-ka**

be-ti grafik

**an-ka**

SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

OKÇUMUSA CAD.

BANKALAR SARAYI

KARAKÖY

TEL : 44 73 07 - 49 01 37

**kauçuk ve pvc izolasyonlu  
yeraltı, yerüstü, enerji,  
tesisat ve gemi kablo  
ları ile,  
her nevi kablolardır ...**

Standard — 24

# TSE Hazırlık Gruplarında

## ELEKTRİK

TS 37 «Yalıtılmış İletkenlerin Muayene Metodları» standardının rezivyonu nedeniyle bu standartın yerine geçmek üzere yeniden düzenlenmiş bulunan : «Kablolar İçin Muayene ve Deney Metodları» standard tasarısı mütalaaya gönderilmek üzere hazırlanmaktadır.

## KİMYA :

- ★ «Gümüş Nitrat» ve «Oluklu Mukavvalar ve Oluklu Mukavva Kutuları» standard tasarıları Teknik Kurula sunulmuştur.
- ★ Tadil edilerek yeniden düzenlenmekte olan : «TS 901 Lifli Işı ve Ses Yalıtma Malzemesi» standardı tamamlanmış olup, ilgilerin görüşlerine sunulacaktır.

## LÂBORATUVAR :

ISO/R 776 «Küspelerde Asitte Çözünmeyen Kül Miktarının Tâyini», ISO/R 1169 «Çinko Alaşımının Kimyasal Analizi, Volumetrik Metodla Alüminyum Tâyini», ISO/R 1391 «Sanayide Kullanılan Paraformaldehit Deney Metodları», ISO/R 1393 «Sanayide Kullanılan Sıvı Haldeki Halojenli Hidrokarbonlarla Asitlik Tâyini», ISO/R 1389 «Sanayide Kullanılan Flatik Anhidrit Deney Metodları» standard tasarıları Teknik Kurula sunulmuştur.

## MAKİNA :

- ★ «Çelik Tel Halatlar» standard tasarımının Teknik Komite çalışmaları bitirilmiş olup, Hazırlık Grubu gündemine alınmak üzere derlenmektedir.
- ★ «Uç Demirleri (Kulaklı Traktör Pullukları İçin)» standard tasarısı Alt Komiteden geçmiş olup, Teknik Kurul için derlenmektedir.
- ★ ISO/R 90 «Konserve Kutuları Metal (Besin Maddeleri İçin Hermetik Olarak Kapanan)» standard tasarısı Alt Komiteden geçmiş olup, Teknik Kurula sevkedilmiştir.

## MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ :

- ★ Elektrik Tesisatı Proje Standardları tasarımının Alt Komitesi yapılmıştır.
- ★ Asansör Mönşarj Tesisatına İlişkin Standardlar tasarımının ön çalışmaları tamamlanarak mütalaaya gönderilmek üzerindedir.
- ★ Yol Altı Tesislerinin Yerleştirilmesi standard tasarısı Teknik Kurulda kabul edilmiştir.
- ★ «İstatistik Sembol ve Terimleri» ve «Toleransların İncen Milimetreye, Milimetreden Ince Çevrilmesi» Teknik Kurul gündemine alınmıştır.
- ★ Açıksan Verdisinin Orifis Plâkalar ve Lüleler Vası tasıyla Ölçülmesi standard tasarımının Alt Komitesi yapılmıştır.
- ★ «Açık Kanallarda Verdi Ölçülmesi» standard tasarısı Alt Komitede görüşülmektedir.

## PETRO - KİMYA :

- ★ «ISO/R 1158 Plastikler - Vinil Klorür Polimer ve Kopolimerlerinde Klor Tâyini», «ISO/R 1159 Plastikler - Vinil Klorür - Vinil Asetat Kopolimerlerinde Vinil Asetat Tâyini» standard tasarıları Teknik Kurul gündemindedir.
- ★ ISO/R 293 «Termoplâstik Maddelerde Baskı Yoluyla Kalıplama Deney Parçası», ISO/R 294 «Termoplâstik Maddelerde Enjeksiyon Yoluyla Kalıplama Deney Parçası» standard tasarılarının Alt Komiteleleri yapılmış olup, Teknik Kurulun gündemine alınacaktır.
- ★ ISO/R 974 «Plastikler - Sertlik Sıcaklığının Vurma İle Tâyini» standard tasarımının Alt Komitesi yapılacaktır.

- ★ ISO/R 1326 «Plastikler - Film Halindeki Plastiklerin Alevlenebilirliği Yanma Hızının Tâyini», ISO/R 1043 «Plastikler - Plastikler İçin Kullanılan Kisaltmalar» standard tasarıları Grupta görüşülmektedir.

## PETROL :

- ★ «Ham Petrolün Su ve Dip Tortusu Tâyini» standard tasarımının Alt Komitesi yapılmıştır.
- ★ «Petrol Ürünlerinin Destilasyon Deneyi Metodu» standard tasarısı Grupta görüşülmektedir.

## TEKSTİL :

«Pamuktan Yapılmış Tek Kat Penye Çözgü İpliği», «Topslarda Gramaj Tâyini», «Yün ve Benzeri Lifli Maddelerin Lif Uzunluklarının Tâyini», «İğneli Tarak Ayırıcı İle Yün Tops ve Fitillerinde Lif Uzunluğu Ölçme Metodu» standard tasarılarının Alt Komiteleri yapılmıştır.

## ZİRAAT :

- ★ TSE 34 «Turuncgiller (Revizyon)» standard tasarımının Teknik Komitesi kurulmuş ve çalışmalara başlanılmıştır.
- ★ «Süt Tozu» standard tasarısı Hazırlık Grubunda incelenmektedir.
- ★ «Turfanda Patates», «Kereviz», «Taze Biber» standard tasarıları Hazırlık Grubunda ilgili kuruluşlardan alınan mütalaalara göre olgunlaştırılmaktadır.
- ★ ISO/R 750 «Meyve ve Sebze Mamullerinde Titre Edilebilen Asiditenin Tâyini», ISO/R 751 «Suda Erimeyen Kuru Maddelerin Tâyini», ISO/R 762 «Mineeral Kalıntıları Tâyini», ISO/R 1026 «Toplam Kuru Maddelerin Tâyini», ISO/R 520 «Hububat ve Baklagillerde 1000 Dane Ağırlığının Tâyini», ISO/R 711 «Rutubet Tâyini (Esas Referans Metodu)», ISO/R 712 «Rutubet Tâyini (Rutin Metod)» standard tasarıları Teknik Kurul Alt Komitesi tarafından incelenmektedir.
- ★ «Enginar», «Karpuz», «Sarmisak», «Ispanak» standard tasarıları Teknik Kurul gündemine alınmıştır.

## MÜTALÂALARI ALINMAK ÜZERE İLGİLİ KURULUSLARA GÖNDERİLEN STANDARD TASARILARI

## ELEKTRİK :

- «Taşıt Tesisat Kabloları»

## LÂBORATUVAR :

- «Alüminyum ve Alüminyum Alaşımının Kimyasal Analiz Metodları - Mangan ve Magnezyum Tâyini»

## MAKİNA :

- «Bıçaklar (Greyder, Skreyper ve Dozer İçin)»
- «Valfler (Basınçlı Gaz Tüpleri İçin)»

## MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ :

- «Temiz Su Tesisatı Hesap Esasları»

## PETROL :

- «Kapalı Tag Cihazı İle Alevlenme Noktası Tâyini Metodu», «Aromatik Hidrokarbonlardan Nümune Alma Metodları».

## TEKSTİL :

- «Sicim», «İpliklerde Dolgunluk (Sıklık) Muayenesi», «Pamuk Liflerinin Demet Halinde Dayanımının ve Uzamanın Tâyini», «Yapağıda Tops Randimanının Tâyini».

## ZİRAAT :

- «Tereyağ».



**HEICO**



GARANTİSİ  
ALTINDA

**FLUORESANT  
ELEKTRİKTE**

**O  
T  
O  
M  
A  
T  
İ  
K  
R**

be·ti·grafik 12 22 15

**HEICO**  
FLUORESANT  
BALAST  
TRANSFORMOTÖR  
VE  
OTOMATİK REGÜLATÖR  
FABRİKASI

Bankalar, Yanık Kapı Sokak No. 38 Kardakbaşı  
Tel: 44 33 37 - 49 57 74 - 49 89 38

# MÜHENDİS ODALARI, YILLIK GENEL KURUL TOPLANTILARINI YAPТИLAR

Mühendis Odalarımız her yıl olduğu gibi bu yıl da Genel Kurul toplantılarını Şubat ayı içinde yapmışlar ve yeni dönemde görev yapacak yönetim kurullarını seçmişlerdir.

Yalnız Mimarlar Odası, zorunlu sebepler dolayısıyle Genel Kurulu Şubat ayı içinde toplayamamış ve toplantı Mart ayının ilk haftasına kalmıştır.

Aşağıda merkezleri Ankara'da bulunan Odaların Genel Kurulları hakkında okurlarımıza kısa bilgiler sunuyoruz. Dergimiz baskıya verildiği sırada sonuçlarını alamadığımız İstanbul'daki Gemi İnşa Mühendisleri ve Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odaları ile, henüz yapılmayan Mimarlar Odası Genel Kurullarının sonuçlarını gelecek sayımızda bulacaksınız.

## İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI :

Yıllık Genel Kurul toplantısını 25-27 Şubat 1972 günlerinde yapan İnşaat Mühendisleri Odası'nın yeni Yönetim Kurulu şu şekilde kurulmuştur :

Başkan : Timuçin Tümer  
Başkan V. : Orhan Ağaoğlu  
Sekreter Üye : Güner Ünal  
Muhasip üye : Azimet Köylüoğlu  
Üye : Murat Dikmen  
Üye : İrfan Karaoglu  
Üye : Doğan Altınbilek



**KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI :**  
Kımya Mühendisleri Odası, Genel Kurulunda Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mesut Erez konuşurken

## KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI :

Kımya Mühendisleri Odası'nın yıllık Genel Kurul toplantısı da 19-20 Şubat 1972 tarihlerinde Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Konferans Salonunda toplantılmıştır.

Genel Kurul'da yeni Yönetim Kuruluna seçilen üyeleri şu şekilde görev bölümü yapmışlardır :

Başkan : Hicri Yalçınsoy  
Başkan V. : A. Rıza Faydalıgil  
Sekreter Üye : Sabahattin Dolgun  
Muhasip Üye : Okan Tarhan  
Üye : Suzan Özgenel  
Üye : Sungutay Şerafettinoğlu  
Üye : Mesut Küfür

## ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI :

Genel Kurul toplantısını 19-20 Şubat 1972 tarihlerinde Türk Standardları Enstitüsü Konferans Salonunda yapan Elektrik Mühendisleri Odası'nın yeni Yönetim Kurulu ise şu üyelerden kuruludur :

Başkan : Metin Oruç Beştepe  
II. Başkan : Ahmet Varol  
Sekreter Üye : Kaya Nomaler  
Muhasip Üye : Bekir Özgirgin  
Üye : Halil Eker  
Üye : Sırrı Erkan  
Üye : Esen Engin

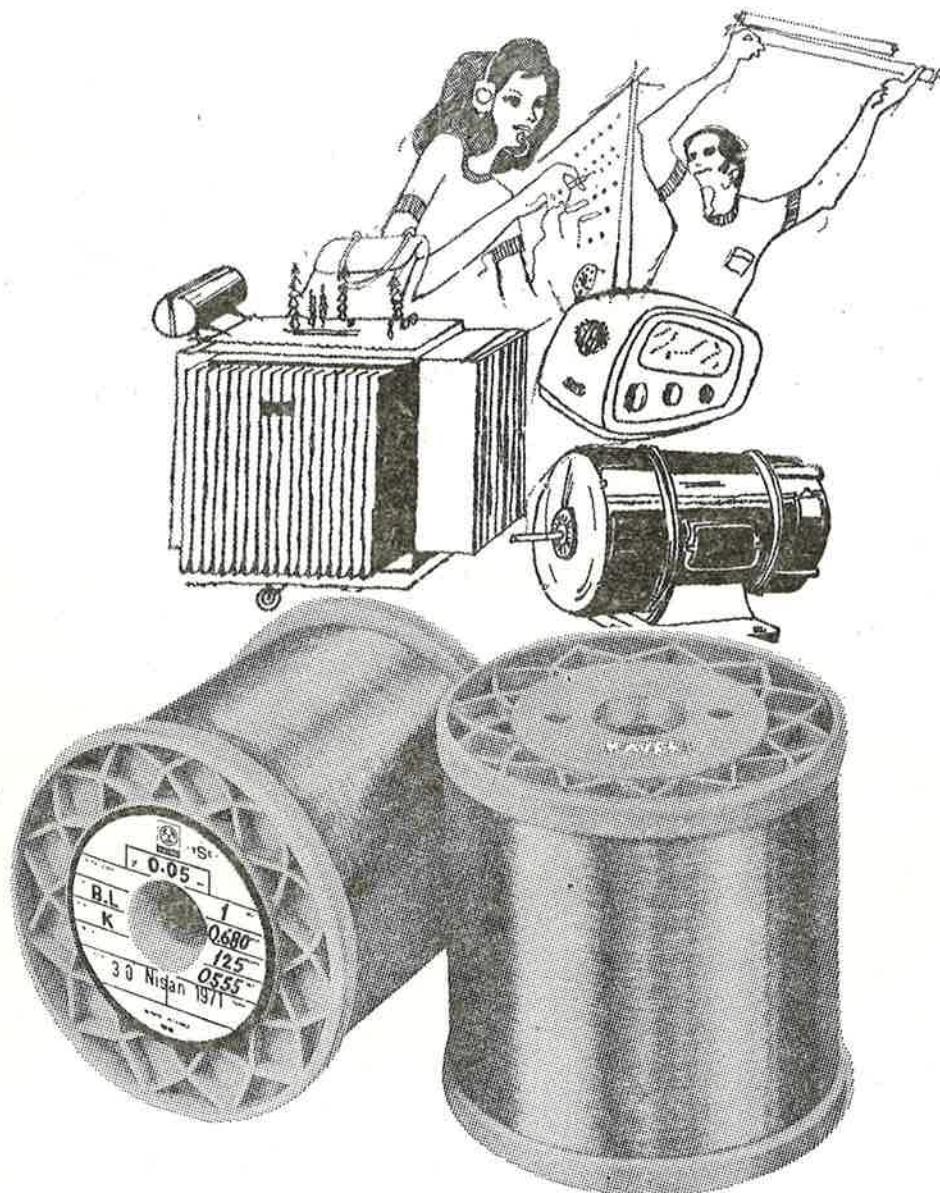
## HARİTA MÜHENDİSLERİ ODASI :

Harita Mühendisleri Odası'nın Genel Kurulu, 12-13 Şubat 1972 ta-



Harita Mühendisleri Odası Genel Kurulundan bir görünüş

# Türk Standartları Enstitüsü TSE Kalite Belgesine sahip tek emaye bobin teli Kavel



ADMAR

Transformatörlerde, elektrik motörlerinde, balastlarda, telefon santrallerinin rölelerinde, radyo imalatında ve otomobil şarj dinamolarında büyük bir yoğunluk



tarafından tercihan kullanılmakta olan KAVEL emaye bobin telleri, kalitesi Türk Standartları Enstitüsü Kalite Belgesi ile tescil edilmiş tek markadır.

**Kavel Kablo ve Elektrik Malzemesi A.Ş. İstinye - İstanbul tel: 63 34 00**

Standad — 26

rihlerinde Türk - İş Konferans sa-  
lonundaPLANMIŞTIR.

Yeni Yönetim Kurulu ise şu şe-  
kilde görev bölümünü yapmıştır :

Başkan : Zühtü Önder  
Başkan V. : A. Yüksel Akın  
Sekreter Üye : A. Kemal Özden  
Muhasip Üye : Cemil Engin  
Üye : Arif Delikanlı  
Üye : Ayhan Kalyoncu  
Üye : Hüseyin Ülkü

#### MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI :

26-27 Şubat 1972 günleri yapılan  
Maden Mühendisleri Odası Genel  
Kurulu sonunda da şu üyeler yeni  
Yönetim Kuruluna seçilmiş bulun-  
mactadırılar :

Dr. Rüştü Ovalıoğlu  
Ömer Yenel  
Necdet Ömer Atahan  
Yılpar Kaynak  
Murat Turan  
Ragıp Güngören  
Zeki Yavuztürk

Dergimiz baskıya verildiği sıra-  
da yeni Yönetim Kurulu henüz gö-  
rev bölümünü yapmamıştı.

#### MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI :

Makina Mühendisleri Odası, bu  
yıl da Genel Kurul toplantısını Türk  
Standardları Enstitüsü Konferans  
Salonunda yapmıştır.

12-13 Şubat 1972 günleri topla-  
nan ve 700'den fazla Oda üyesinin  
katıldığı Genel Kurulun son günü  
seçimler yapılmıştır.

Seçim sonucu yeniden kurulan  
Yönetim Kurulu'nun yaptığı görev  
bölümü sonuçlarını aşağıda sunu-  
yoruz :

Başkan : Kemal Tataroğlu  
Başkan V. : Şerafettin Özgü  
Sekreter Üye : Ertan Pehlivan  
Muhasip Üye : Fazıl Ateş  
Üye : Özhan Gürel  
Üye : Öner Ersay  
Üye : Ertan Yülek

#### METALÜRJİ MÜHENDİSLERİ ODASI :

27 Şubat 1972 günü toplanan  
Metalürji Mühendisleri Odası Genel  
Kurulu'nun seçtiği yeni Yönetim

Kurulu, şu şekilde görev bölümünü  
yapmıştır :

Başkan : Nejat Turkan  
Başkan V. : Ergin Tiryakioğlu  
Sekreter Üye : Erdal Talu  
Muhasip Üye : Yıldırım Öztürk  
Üye : Nuri Özdemiroğlu

#### ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI :

Orman Mühendisleri Odasının  
yıllık Genel Kurul toplantısı, 12-14  
Şubat 1972 günleri Yeni Sahne'de  
yapılmıştır.

Genel Kurul Başkanlığı, TSE  
Başmüşaviri Orman Y. Mühendisi  
İbrahim Kutlutancı'nın getirildiği Ge-  
nel Kurulun son gününde seçimleri  
kazanarak Yönetim Kuruluna seçi-  
len üyeler şu şekilde görev bölümünü  
yapmışlardır :

Başkan : Dr. Hasan Selçuk  
Başkan V. : Özdemir Erdemir  
Sekreter Üye : Hasan Turan  
Muhasip Üye : Necdet Akyüz  
Üye : İsmet Öztunalı  
Üye : Burhanettin Kocamaz  
Üye : Kemal Şener

#### ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI :

Türk Standardları Enstitüsü  
Konferans Salonu, Şubat ayı içinde  
Ziraat Mühendisleri Odası'nın Genel  
Kurul toplantısına da sahne olmuş-  
tur.

24-25 Şubat 1972 günleri yapılan  
toplantı sonunda kurulan yeni YÖ-  
NETİM KURULU'nun şu şekilde görev  
bölümü yaptığı öğrenilmiştir :

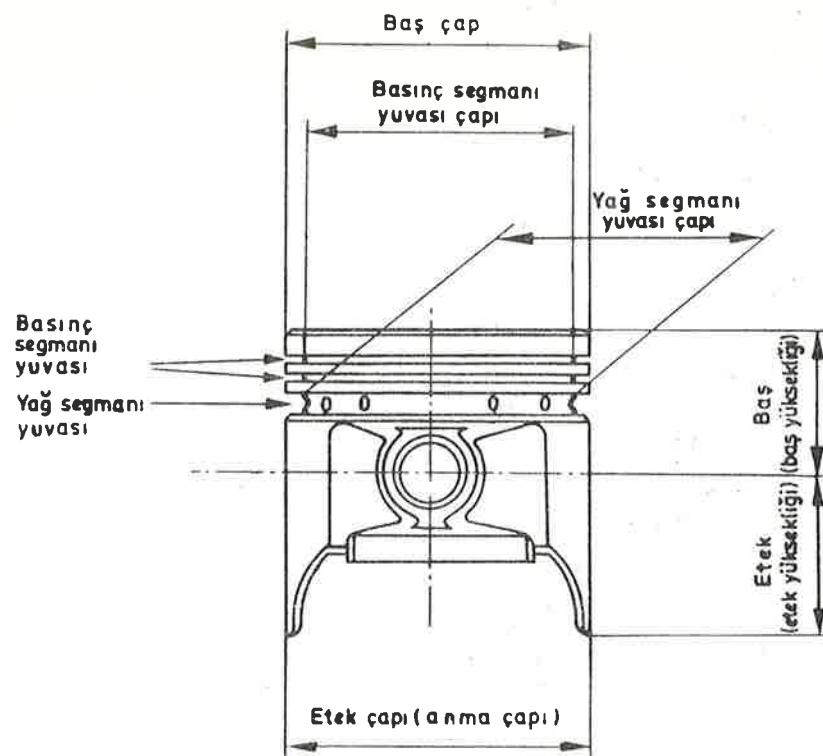
Başkan : Cemil Kaleli  
Başkan V. : İsmet Leblebicioğlu  
Sekreter Üye : Dr. Osman Yavuz  
Muhasip Üye : Gündoğan Gök-  
çelioglu  
Üye : Doç. Dr. Doğan Atay  
Üye : Emin Akyıldız  
Üye : Ahmet Tekin

STANDARD, TSE ile yakın iş-  
birliği içinde bulunan Odalarımızın,  
bu yıl yaptıkları Genel Kurul top-  
lantılarının hayırlı ve uğurlu olma-  
sını, yönetimde görev alanların ba-  
şarilarını diler.

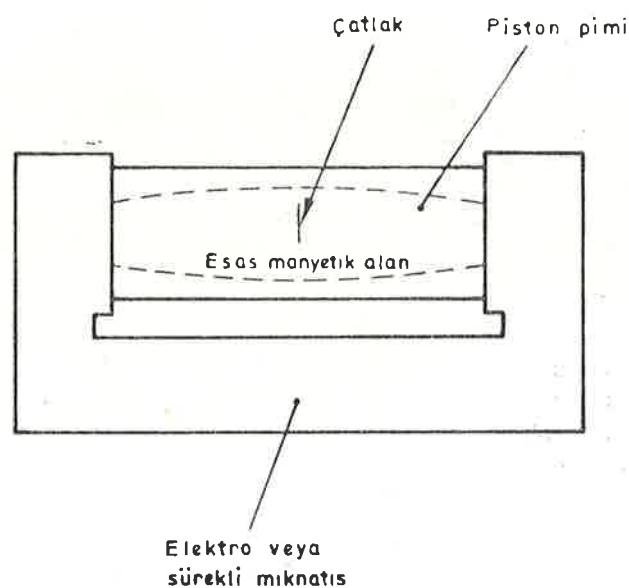


Türk Standardlar Enstitüsü salonlarında yapılan Makina Mühendisleri Odası  
Genel Kurul toplantısından iki ayrı görünüş





Ş E K I L - 1 Piston .



Ş E K I L - 2 Mıknatıs ve pimin durumları .

# YENİ Standardlar

- I -

(Patlamalı Motorlar İle Dizel Motorları İçin)

## PISTON VE PISTON PİMLERİ STANDARDI

Muzaffer GÜREL  
Mak. Yük. Mühendisi

Pistonların çeşitli kullanma yerleri vardır. Türk Standardları Enstitüsünde kabul edilmiş bulunan bu yeni standardda yanız içten yanmalı motorların pistonlarından ve bunların pimlerinden bahis edilmiştir.

Yüksek güçlü ve verimli bir motor elde etmek, ancak ideal bir piston performansı ile sağlanabilir. Pistonun üst yüzeyindeki sıcaklık 500 °C ye kadar çıkmaktadır. Bu sıcaklık özel motorlarda daha fazla olmaktadır. Bu nedenle pistonların soğutulması ve malzemesinin seçimi büyük bir önem taşımaktadır.

Piston pimleri pistondaki hareketi piston koluna aktarmaktadır. Piston pimleri pistonun maksimum basıncına veya atalet kuvetine göre imâl edilmelidir. Pimler semantasyon veya nitrasyon çeliklerinden imâl edilmektedir.

Hazırlanan standard, içten yanmalı motorlarda kullanılan alüminyum alaşım, lamel grafitli dökme demir veya çelik malzemeden yapılan 30–200 mm anma çaplı pistonlar ile bunara ait 8–55 mm anma çaplı çelik pimleri ile ilgili teknik terimlerin tariflerini, sınıflandırma ile mälzeme ve yapılış özelliklerini, imâl edilen piston ve pimlerin bu özellikleri taşıyıp taşmadığını tesbit için yapılacak muayene ve deneyleri piyasaya arz edilecek piston ve pimlerin nasıl işaretleneceğini ve ne şekilde ambalajlanacağı ile denetleme esaslarını kapsamaktadır.

Sınıflandırmada pistonlar :

- Alüminyum alaşımı,
- Dökme demir,

— Çelik, olmak üzere üç sınıfa ayrılmıştır.

Piston pimleri motorların çeşidine göre :

— Patlamalı motor,

— Diesel motor piston pimleri olmak üzere iki tipe ayrılmıştır.

«Özellikler» bölümünde piston ve pimlerinin hangi malzemeden yapılacağı, özellikleri, ve pimlerin boyutları belirtilmiştir. Alüminyum malzemeden yapılan pistonların genleşme katsayılarının en çok  $21,8 \times 10^{-6}$  Cm/Cm °C olacağı ve bunun Dilatometre ile kontrol edileceği belirtilmiştir. Pistonların boyutlarına etki eden nedenlerin çokluğundan dolayı pistonlar standardda boyutlandıramamıştır.

Muayene ve deneyler bölümünde göz ve boyut muayeneleri ile

sertlik, genleşme katsayısi, çatlak ve çekme deneylerinin nasıl yapılabacağı ve neticenin uygun olup olmadığıının nasıl saptanacağı belirtilmiştir.

Çatlak deneyi yalnız pimlere uygulanmaktadır. Bu deneyde manyetik alan meydana getiren miknatıs ve manyetik parçacıklar kullanılmaktadır. Deneyler için pim yüzeylerinin hazırlanışı, manyetik parçacıkların nasıl uygulanacağı, deney yeri şartları, uygulama ve değerlendirme bu kısımda ayrı ayrı paragraflarda belirtilmiştir.

Son yıllarda ülkemizde birkaç firma tarafından imal edilmekte olan piston ve piston pimleri hakkında hazırlanan bu standardın imâlâtçı ve kullanıcılar için hayırlı olmasını dileriz.

## 1972 TÜRK STANDARDLARI KATALOĞU

Yayınlanıyor

10.000 ADET BASTIRILARAK YURT İÇİNDE VE DIŞINDA BÜTÜN İLGİLİLERE ÜCRETSİZ DAĞITILAN KATALOĞA, STANDADLARA UYGUN İMALAT YAPAN FİRMALARIMIZIN REKLÂMLARI KABUL EDİLMEKTEDİR.

Müracaat :

Türk Standardlar Enstitüsü  
Necatibey Caddesi, 112 - Bakanlıklar ANKARA  
Tel : 18 72 40

**Çizelge — 1 Kibritlik Kavak Tomruklarının Uzunlukları**

Uzunluk Grubu	Kısa işaretti	Uzunluk m (Başkesme payı hariç)
Kısa	K.	1,80. 2,10. 2,40. 2,80
Normal	N.	3,00. 3,50. 3,60. 4,20 4,80. 4,90 5,40
Uzun	U.	5,60. 6,00. 6,30. 6,60

Not : Kısa ve normal tomrukarda 5-10 cm., daha uzun tomrukarda 5-15 cm. baş kesme payı bırakılmalıdır.

**Çizelge — 2 Kibritlik Kavak Tomruklarının Çapları**

Çap Grubu	Kısa işaretti	Kabuksuz ve kuruma payı düşülmüş çap (Cm.)
İnce	İn.	25 — 29 (1 cm aralıkla)
Orta	Ort.	30 — 39 (1 cm » )
Kalın	Kl.	40 — 49 (1 cm » )
Çok kalın	Çok. kl.	50 ve yukarısı

## Kibrilik Kavak Tomruğu Standardı

Ziya GÜNAY

Orman Yük. Müh.

Memleketimizde 10-15 yıldan beri modern kavaklılığın uygulanmaya başlanması ve kavak ticaretinin gelişmesi sonucu, özel kavak üretimi de artmış bulunmaktadır. Bu arada, fazlası ile üretilmekte olan 214 no.lu Melez kavak türü, soyma sanayiinde, kontrplak ve kibrilik imalâtında kullanmaya elverişli bulunmaktadır. Kavak, haiz olduğu yüksek su muhtevası nedeniyle önceden bir buharlama işleminden geçirilmesini gerektirmeden kolaylıkla soyulabilmekte ve buneden de kibrilik sanayiinde tercih edilmektedir.

Orman Genel Müdürlüğü'nün 1970 yılı kavak tomruğu üretimi 11421 m<sup>3</sup>, 1971 yılı üretim tertibi 10827 m<sup>3</sup>, 1972 yılında da 9839 m<sup>3</sup> olarak tesbit edilmiştir. Bu emvalin 1970 yılında 8900 m<sup>3</sup>'ü, 1971 yılında 8587 m<sup>3</sup>'ü, 1972 yılında da 8903 m<sup>3</sup>'ü (biri Tekel Genel Müdürlüğüne, ikisi de özel şirketlere ait) memleketimizin kibrilik ihtiyacını karşılayan üç kibrilik fabrikası arasında tevzi edilmiştir.

Kibrilik kavak tomruğu ticaretinde, bugüne kadar, önce kereselik sert ağaç tomruk standardı esasları, bilâhare 1968 yılında yayınlanan TS 674 «Kerestelik Kara Kavak Tomruğu» standardı uygulanmamaktadır. Ancak, yukarıda adı geçen tomruk standardları kereste sanayii'nin isteklerine göre hazırlanmış olduğundan, bazı hallerde kibrilik sanayii teknolojisinin isteklerine cevap verememekte ve anlaşmazlıklara sebep olmaktadır.

Kibrilik kavak tomruğu standardı tasarısı, «A. Berkel - Orman Mahsullerinden Faydalananma Bilgisi», «Y. Bozkurt - Türkiye'de Bazı Önemli Orman Ürünlerinin Standardızasyonu Üzerinde Araştırmalar» adlı yayınlar ile TSE'nce yayınlanan TS/46, TS/328, TS/697 ve TS 1002 numaralı standardlardan faydalananmak suretiyle hazırlanmış

ve TSE Ormancılık-Orman Ürünleri Hazırlık Grubunun inceleme ve kabulünden sonra ilgili Bakanlıklar, kurum ve örgütlerin tenkit ve mütalâalarına sunulmuştur. Bu hususta belirtilen yapıcı tenkit ve tekller dikkate alınmak suretiyle söz konusu standard tasarısı, TSE Ormancılık - Orman Ürünleri Hazırlık Grubunca yeniden incelenip gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra Teknik Kurulun onayından geçmiş ve Türk Standardı olarak kabul edilmiş bulunmaktadır.

Kibrilik Kavak Tomruğu Standardında, kibrilik kavak tomruğunu, kibrilik çöpü ve kibrilik kutusunu yapımına elverişli kavak tomruğu olarak tarifi yapılmakta, bu standardın, kibrilik çöpü ve kibrilik kutusu yapımında kullanılan ve Türkiye'de yetişen kavak (populus) türlerinden elde olunan kibrilik kavak tomruğunu kapsadığı belirtilmektedir.

1. Kibrilik kavak tomrukları, görünüş özelliklerine göre iki sınıfa ayrılmakta, özelikler paragrafında, hazırlanmış esasları anlatılmakta, başkesme payı hariç uzunlukları ve

kabuksuz kuruma payı düşülmüş çapları verilmektedir. Uzunlukların tesbitinde, kibrilik fabrikalarının bir kısmında, teknoloji gereği olarak tomruk uzunlıklarının 60 cm ve katları, bazısında da 70 cm ve katları olarak talep edildiği dikkate alınmıştır.

Kibrilik kavak tomruklarının görünüş özelliklerine göre sınıfları ayrı bir cetvel halinde verilmiş, bu cetvelde I. sınıf ve II. sınıfta bulunabilecek kusur sınırları gösterilmiştir. Rutubet miktarının, kibrilik kavak tomruklarında % 35 den az olmaması gereği belirtilemektedir.

2. Hazırlama ve Yapımla İlgili Muayene ve Deneyler,

3. Piyasaya Arz,

4. Çeşitli Hükümler,

5. Türk Standardlarının Uygulanması Hakkında Tüzük Hükümlerine Göre Yapılacak İşlem Maddeleri ile standard son bulmaktadır.

### İş Adamları

TÜRKİYE  
**İKTİSAT GAZETESİ**

Okuyor

Türkiye ve Dünya'da cereyan eden iktisadi olayları yakından takip edebileceğiniz yegane gazete

**TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ'DİR.**

**Abone İçin Müracaat :**

Karanfil Sokak No. 56, Bakanlıklar - Ankara

Memleketimizde takım sanayinin rakipsiz önderi



## MAKİNA-TAKIM ENDÜSTRİSİ A.Ş. yurt ihtiyacının tamamına cevap verebilecek kapasitededir

Şirketimiz, şerit testere mevzuunda  
dünyanın en şöhretli dört markasını istifadenize arzeder:



**UDDEHOLM**  
(İsveç)

- şerit  
testereler



**SANDVIK**  
(İsveç)

- makina  
testere ağızları



**MARTİN  
MILLER**

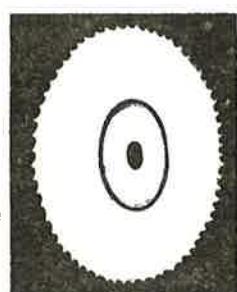
Çift ve Tek-Kartal  
(Avusturya)

- tek kartal
- çift kartal
- merkur
- marangoz el  
testereleri ve  
pala testereler
- katrak, kütük ve  
daire testereler
- kepenk yolları



**MERKUR**  
(Avusturya)

- şerit  
testereler



ayrica

### MTE MARANGOZ MAKİNA MATKAP UÇLARI

- MAKİNE TESTERESİ

MTE •

Sandvik ve  
Special Germen HSS  
kalitesinde  
MAKİNA TESTERELERİ

ve

- Karbon çeliği
- Kromlu çelik
- Krom-Volfram çeliği
- HSS-Yüksek vasıflı  
hız çeliğinden demir  
el testereleri

- EL TESTERESİ

MTE •

Mamullerimizin bütün ebat ve hatvelerdeki çeşitleri derhal ve kısa vadeli olarak teslim edilemeyecektir.

DİKKAT: Makina-Takım Endüstrisi mamulleri Türk Standardları Enstitüsü normlarına göre imal  
edilmekte ve T. M. M. O. B. Makina Mühendisleri Odasının kalite belgesini taizdir.

Acentesi:

**Metal Ticaret T. A.Ş.**

Tünel Caddesi, Transtürk Han 18, Karaköy, İstanbul, Tel.: 49 51 10 - Telg: METURAS-İst.

Ankara Mağazası: Çankırı Caddesi 15/A, Tel.: 11 09 82

Ege Bölgesi Testere Ağızları Acentesi: EGE REÇİNE ve NEFT SANAYİİ Keli, Şti. Fevzi Paşa Bulvarı 65/1, Tel.: 38 563,

Kuzey Anadolu Bölgesi Satış Mümessiliği: Gazi Caddesi 53, Samsun, Tel.: 20 52

Güney Anadolu Bölgesi Satış Mümessiliği: Atatürk Bulvarı, Burdurelioğlu Apt., Kat 5, Adana, Tel.: 28 80

# ULUSLARARASI STANDARD ÇALIŞMALARINDA ÇOKLUK ÜZERİNE

Muzaffer UYGUNER

Standardın birörneklik olduğu yolundaki sav bir çok kez yinelenmiştir. Bu birörneklik ve yinelenebilme standard kavramının ayrılmaz bir ögesidir. Bu nedenle, başlangıçta firmalar çapında başlayan standardlaştırma çalışmaları daha sonraları ulusal düzeye çıkmış, bugün de uluslararası düzeyde yer almıştır. Çok çeşitli yönleri olan standardlaşdırma çalışmaları ile uğraşan bir çok uluslararası örgütün bulunduğuunu biliyoruz. Bu çokluk üzerinde daha önceki de durumu bu dergide. Öyle sanıyoruz ki, o yazдан sonra daha da arttı uluslararası örgütlerin sayısı. Sunu söylemek belki doğrudur: Bugün, standardcılar da bilmektedir bu örgütlerin hepsini. Bir bakıyorsunuz bir CEN, ardından bir CENEL ve derken CEE/Arnhem çıkiviyor ortaya. Uluslararası standard konularında yapılan toplantıları izleyenler, bu örgütlerle ayrılan yerlerin her gün arttığını görmektedirler.

Bu örgütler ne iş yapar, standardlaşdırma çalışmalarının hangi yönüyle ilgilenirler? Bu yazımızda, bazı örgütler üzerinde durarak bilgi vermek istiyoruz. Bu örgütler arasında Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı, Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), Gümrük Taripleri ve Ticaret Genel Anlaşması (GATT), Dünya Düşünsel İyelik Örgütü (WIPO), Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), Avrupa Elektrik Standardları Düzleme Komitesi (CENEL), Uluslararası Analitik Kimya Ofisi (IOFACH), Uluslararası Elektrik Teçhizatı Oynaylama Kuralları Komisyonu (CEE/Arnhem) ele alınacaktır özellikle.

## Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı :

Belirli aralıklarla toplanıp bütün dünyadaki ticaret ve kalkınma çalışmalarını gözden geçirip yönetmeye çalışan bu örgüt, gelişmekte olan ülkelerin ihracatla ilgili olarak ambalajlama ve etiketleme mevzuatıyla sağlık ve hijyen kurallarının standardlaştırılması üzerinde çalışmaktadır gibi dış ticaret ve gümrük belgelerinin birörnekleştii-

rilmesi, istatistiklerin standartlaşdırılması üzerinde durmaktadır.

Gelişmekte olan ülkelerin mamlı ve yarımamlı maddelerinin ihracatlarını etkileyen ambalajlama ve etiketleme mevzuatının, güvenlik ve teknik standardlar, sağlık ve hijyen yönetmeliklerinin birörnekleştirilmesi bu konferansın Mamlı Maddeler Komitesi ile Sekreteryasını işgal etmektedir. Alınmış olan çok teşitli tedarikçiler, gelişmekte olan ülkelerin mamlı ve yarımamlı maddeler ticareti ile yarımamlı tarımsal ürünler ihracatını geniş çapta etkilemektedir. Bunların pek azı koruyucu amaçla uygulanmaktadır. Gelişmiş ülkelerdeki çok farklı olan bu tedarikçiler, gelişmekte olan ülkelerin dış ticaretlerini büyük oranda kösteklemektedir bu nedenle. Bu çok farklı mevzuat yüzünden, gelişmekte olan ülkeler mamullerinin ihracında bazı risklerle karşı karşıya bulunmakta ve çok kez ihracat edememe durumuna düşmektedirler.

Konferans Sekreteryası, bu alanda, ambalajlama ve etiketleme yönetmeliklerini, güvenlik ve teknik standardları, sağlık ve hijyen yönetmeliklerini de içine alan tarife dışı engellerin bir envanterini hazırlamıştır. Amaç, bunları ahenkeşirmek ve bazılarını ortadan kaldırılmaktır. Hazırlanan bir belgede, bu engellerin niteliği ve durumu ele alınmış ve gelişmekte olan ülkelerin ticaretine etkileri belirtimmiştir. Ayrıca bunların etkilerini göstermek üzere bazı ihracat maddeleri örnek olarak alınıp incelenmiştir. Bu maddeler arasında konserve ve hazır et mamulleri, konserve meyveler, meyve sulası, şekerli maddeler, yumru kökler ve unları sayılabilir. Konferansın üçüncü toplantısına sunulmak üzere yeni bazı çalışmalar da yapılmaktadır.

Dış ticaret ve gümrük belgelerinin standardlaştırılması ve basitleştirilmesi konusundaki çalışmalar da oldukça genişir. Özellikle yönetim alanındaki belgeler (kâğıt ve zarf boyutları, komüpter uygunlamaları ile ilgili durumlar), yazıma kuralları bu alanda sayılabilir. Gelişmekte olan ülkelerdeki çok ce-

siti uygulamaları ortadan kaldırılmışa ve dış ticaret yöntemlerini standartlaştırmaya ve basitleştirmeğa dönük çalışmalar bu arada amılabılır. Çok sık belge değişikliklerinin dış ticaret üzerindeki etkileri de bilindiğinden artık saptanacak belge örneklerini uygulamak da bu arada belirtilemelidir. Bu konuda ülkemizin bir laboratuvar olduğunu, dış ticaret belgelerinin çok sık değiştiğini belirtmek isteriz. Dış ticarete konu olan maddelerin standartlaşdırılması konusunda ise Konferans, ISO ile işbirliği yapmayı yeğ tutmaktadır.

İstatistik terimlerini, standard sınıflandırmayı sağlamak için dış ticaret istatistikleri alanında da geniş çalışmalar yapılmıştır. Bunun yanında, Brüksel'deki Gümrük İşbirliği Konseyi'nin de yardımı ile yeni bir tarife yapılması için de çalışmalar girişilmiştir.

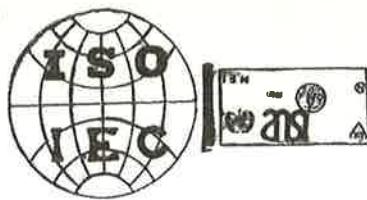
## FAO çalışmaları :

Codex Alimentarius Komisyonu da şeker, yenilecek hayvansal ve bitkisel yağlar, işlenmiş meyve ve sebzeler, balıklar, mantarlar ve süt mamulleri, bazı böcek öldürüticiler ile etiketleme ve önambalajlama konusundaki standardlar üzerinde çalışmış ve bazı sonuçlara varmıştır. Bu standardların bazılarını hükümetler de kabul etmiştir. Komisyon ayrıca, özellikle konserve meyve ve sebzelerle kurutulmuş meyvelere uygulanacak hijyen kurallarını da saptamıştır. Bu kurallar, ilgili hükümetlere sunulmuştur. Ayrıca, gıda maddelerine uygulanacak deney metodlarını da saptayan Komisyon tarımsal ürünler konusunda çok faydalı sonuçlara ulaşmış sayılabilir. 1971 yılında, meyve sulası, çabuk donan maddeler, yeniden mantarlar da dahil olmak üzere kurutulan meyve ve sebzelerde uygulanacak hijyen kurallarını kapsayan 13 standard kabul edilmiştir.

## GATT içinde yapılan çalışmaları :

GATT'in Sanayi Mamulleri Ticareti ile uğraşan Komitesi, tarife (Devamı 27. sayfada)

# Standard Dünden Dünayasından Haberler



## ISO Konseyi'nin Yeni Üyeleri Belli Oldu

Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO)nın icra organı olan Konsey'in 1972-74 yılları arasındaki üç yıllık çalışma döneminde görev yapacak olan 5 yeni üyesi belli olmuştur.

Bilindiği gibi ISO Konseyi, 14 üyeden meydana gelmekte ve Konsey üyeleri üç yıl için seçilmektedirler. Her yıl Konseyin üçte biri seçimle yenilenmektedir. Konsey üyeleri A.B.D., İngiltere, Fransa ve S. Rusya, ISO'nun kuruluşundan beri Konsey üyeliği yapmaktadırlar ve yürürlükte bulunan bir «centilmenslik anlaşması» na göre, bu ülkelere Konseyde her seçim dönemi sonunda bütün ISO üyeleri tarafından oy verilmektedir.

1972-74 dönemi için seçilmiş bulunan İngiltere, İran, Japonya, Kanada ve Norveç ile birlikte ISO Konseyi, şu ülkelerden meydana gelmektedir :

Amerika Birleşik Devletleri	(1972)
Almanya	(1973)
Avustralya	(1972)
Brezilya	(1973)
Fransa	(1972)
Hindistan	(1973)
İngiltere	(1974)
İran	(1974)
İtalya	(1972)
Japonya	(1974)
Kanada	(1974)
Norveç	(1974)
Romanya	(1973)
S.S.C.B.	(1973)

Not : Ülkelerin ISO Konseyindeki üyelik süreleri, karşılarında belirtlen yolların sonunda bitecektir.

## Standardizasyon Yoluyla Dağcılıkta Emniyet Sağlanıyor

Fransız Standardları Birliği (AFNOR), dağcılıkta kullanılan iplerle ilgili 4 yeni millî standard yayımlamıştır. Bu standardlardan biri, sadece, bu güç sporu yapanların kullandıkları iplerin, gerekli kolaylıklarını sağlayıcı nitelikte olup olmadıklarını tespite yaranan testleri vermekle kalmamakta; aynı zamanda ipin ucuna bağlı kimse nin, herhangi bir düşme sonucu yaratacağı maksimum kuvveti ölçme metoduna da yer vermektedir.

Diger standardlar da, buna ek olarak, ipin uzama, düğümlenebilme ve su emme özellikleri gibi bazı ö nemli faktörleri ele almaktadır.

Bu dört standarda ek olarak hazırlanacak diğerleri ile birlikte, bir seri tamamlanacak ve böylelikle, dağcılıkta emniyet konusunda ö nemli bir katkıda bulunulmuş olacaktır.

Dağcılıkta kullanılan malzemelerin standardları konusunda, Fransa'nın yanı sıra başka ülkelerin de millî standardları vardır. Ancaq, kolayca anlaşılır ki, problemin asıl uluslararası düzeyde çözümlememesi büyük yararlar sağlayacaktır. Herşeyin ötesinde, dağcılık sporu bugün artık, millî sınırları çoktan aşmış bulunmaktadır.

Bu ihtiyacı gözönünde bulunduran Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) da, kendisine bağlı

38 numaralı «Tekstil» Teknik Komitesinin 8 numaralı «İpler ve Kordonlar» Alt Komitesi bünyesinde, dağcılıkta kullanılan iplerin uluslararası standartlarını hazırlamaktadır. Bu standartların hazırlanmasında öncelik, iplerle ilgili spesifikasyonlara ve test metodlarına verilmiş bulunmaktadır. ISO, bu konudaki çalışmalarını, «Dağcılık Kuruluşları Uluslararası Birliği» ile işbirliği halinde yürütmektedir.

## Bir Avusturya Standardında Türkçeye de Yer Veriliyor

Avusturya Standardları Enstitüsü (ÖN), montaj aletleri konusunda 4 dilde bir standard hazırlamış bulunmaktadır.

Montaj işlemlerinde kullanılan el aletleri ile ilgili terimleri kapsayan bu standardın, Avusturya' sına yiine daha yararlı olabilmesi için, ülkede çalışmakta olan yabancı işçilerin dillerini de kapsaması gerekligini tespit eden Enstitü, bu amaçla standardı Türk Standardları Enstitüsü'ne de göndermiş ve TSE'den, dokümanda yer alan terimlerin Türkçelerinin de hazırlanıp gönderilmesini istemiştir.

Bilindiği gibi, Avusturya'da çok sayıda Türk işçi de çalışmaktadır. Bu bakımdan, ÖN'ün hazırladığı ÖNORM M 4900 numaralı «Montaj El Aletleri» standardı, Türkçesi de eklendikten sonra yabancı dil bilmenen Türk işçilerine büyük faydalı sağlayacaktır.

Türk Standardları Enstitüsü'nün ilgili hazırlık grubunda, bu konudaki çalışmalarla başlanmıştır.

Diger taraftan, Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) da, vidalar ve somunlarla ilgili terimleri, 8 dilde hazırlamış bulunduğu 1703 numaralı rekomendasyonla standardize etmiştir.



# ISO Çalışmalarında Dönüm Noktası

## REKOMANDASYONLARDAN STANDARDLARA

Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO), bir süreden beri «Uluslararası Standardlar» yayınlamaktadır. Bu gelişme, Standardizasyon alanında önemli bir adım olarak nitelendirilmektedir. Bilindiği gibi, ISO'nun yayınları Rekomandasyon (Tavsiye) adı ile anılmakta ve millî standardizasyon

kuruluşları, bu tavsiyelerin ışığı altına kendi millî standardlarının armalarını sağlamakta idiler.

Yukarıda sözümüz ettiğimiz gelişme, yalnızca yayınların adlarını değiştirmekle kalmamakta, fakat aynı zamanda standardizasyon anlılığında da önemli bir farklılığı ortaya koymaktadır. Bun-

dan böyle standardizasyon alanında ulusal seviyedeki çalışmalarla uluslararası bir anlayış getirilmektedir. Önceki uygulamalarda ise, uluslararası standardizasyona millî açılarından bakılmaktaydı. Anlayış ve uygulamalardaki bu önemli değişiklik, uluslararası standardizasyona dünya ölçüsünde duyulan geniş ihtiyacın daha kısa zamanda karşılanabilmesini ve uluslararası ticareti köstekleyen teknik engellerin daha kolay aşılmasını sağlayacaktır.

ISO'nun hazırladığı uluslararası standardlardan ilk 15'i yayınlanmıştır. Buna bir kısmını kısaca gözden geçirmek, ISO'nun karşılaştığı teknik problemlerin çeşitliliği hakkında bir fikir verecektir.

Bu standardlardan biri, tekstil makina ve aksesuarları ile ilgili bulunmaktadır; bir diğeri ise, Offset baskı makinalarının metal kalıplarını konu almaktadır. İki standard ise, kütüphane cileri ve dokümantasyon uzmanlarını çok yakından ilgilendirmektedir. Öte yandan, daktilograflar için önem taşıyan stensil'lerin boyutları ve kullanma alanları, metal alaşımlarının kimyasal bileşimleri gibi konular da yeni uluslararası standardlar arasında sayılabilir.

Gerçekten ISO, çok geniş bir alan da uluslararası standardlar hazırlamaktan sorumlu bir kuruluştur. İlgilendiği hususlar arasında vida biçimleri, yangın söndürme teçhizatı, akustik, plastikler ve soğutuculardan tutunuz; uçaklara, uzay araçlarına, nükleer enerji ve tarımsal gıda maddelerine kadar çeşitli ve farklı konular yer almaktadır.

### ISO'nun İki Yeni Üyesi

Altı aylık bir aralıktan sonra, Kolombiya Teknik Standardlar Enstitüsü (ICONTEC) yeniden ISO'ya üye olmuştur. Hatırlanacağı üzere ICONTEC, ISO Konseyi kararı ile, üye adatını ödemekte güçlük çektiği için Teskilattan ayrılmıştı. Bu defa, ISO'nun bazı gelişmekte olan üyeler için aidatlarda indirim yapmayı kararlaştırması üzerine ICONTEC, 1 Ocak 1972'den geçerler olarak yeniden ISO üyesi olmuştu.

Diğer taraftan, Suudi Arabistan Metroloji ve Standardlar Teskilatı da ISO'ya muhabir üye olarak kabul edilmiştir.

Millî üretiminin % 85'ini petrol teşkil etmesine rağmen Suudi Arabistan'da halkın üçte ikisi tarımla uğraşmaktadır.

### DNA'nın Başkanı Değişti

Alman Standardları Enstitüsü (Deutscher Normenausschuss - DNA) Konseyi, yıllık toplantısında Enstitütün Başkanlığını Dr. Franz J.P. Leitz'ı seçmiştir.

Aşağıda okurlarımıza, görev süresini tamamlayan eski Başkan Dr. August Höchtl en ile yeni Başkan Dr. F.J.P. Leitz'in kısa biyografilerini sunuyoruz :

Dr. F.J.P. LEITZ



Dr. A. HÖCHTLEN



1957 yılında, «Ofis ve Ofis Ekipmanları» Teknik Komitesinin Başkanlığına getirildiğinden bu yana standardizasyon çalışmalarının içinde bulunan Dr. Leitz, 1967 yılına kadar BASF firmasının direktörlüğünü yapmıştır. Bu tarihten beri serbest endüstri müşavirliği yapmakta ve özellikle mekanizasyon, rasyonalizasyon, otomasyon, sevk ve idare konularında iktisat sahibi bulunmaktadır.

Dr. Leitz, 1964 yılında «Data Processing» Komitesinin Konsey Üyeliğine seçilmiş, 1965'te de DNA Konseyi Üyesi olmuştur. 1969'dan bu yana da Konseyin Başkan Vekilliğini ve İcra Komitesi üyeliğini yapmaktadır.

Dr. F.J.P. Leitz, 1970 yılında yapılan «Alman Standardlar Günü» törenlerinde, Almanya'da standartizasyona hizmet edenlere DNA tarafından verilen en yüksek paye olan «Şeref Yüzüğü» nü almıştır.

1909 yılında doğan Dr. Höchtl en, kimya öğrenimini Bonn ve Münich Üniversitelerinde yapmıştır.

1935 yılında Leverkusen'deki I.G. Farbenindustrie A.G. Şirketine intisap etmiş ve önce boyalar ve daha sonra da kauçuk bölgelerinde çalışmıştır. 1953 yılında bu şirketin Direktörlüğüne getirilmiş ve aynı zamanda Bayer Boya İşletmelerinin, Uerdungen ve Dormagen fabrikalarının teknik yöneticiliğini derhuhte etmiştir.

İkinci Dünya Savaşından sonra, sun'ı maddelerin standardizasyonu ile uğraşan FNK'nın defalarca başkan ve başkan yardımcıları görevinde bulunmuş ve uluslararası standardizasyon alanında, ISO'nun 61 numaralı «Plastikler» Teknik Komitesinde çok yararlı çalışmalar yapmıştır.

1967 Mayısında, Dr. Höchtl en' DNA tarafından DIN şeref yüzüğü verilmiştir.

# **KILIÇOGLU**

## **Toprak Sanayii ve Ticareti Anonim Şirketi**

### **E S K İ S E H İ R**

**Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğları Fabrikaları**

**HER NEVİ KIREMIT, TUĞLA  
VE ATEŞ TUĞLALARI**

**EN İYİ KALİTELİ MALLARIYLE DAİMA**

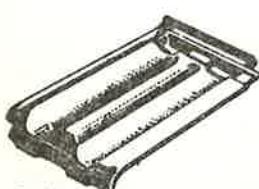
**MÜŞTERİLERİNİN EMRİNDEDİR.**

**Adres : Posta Kutusu 7  
Bursa Caddesi No : 21  
Eskişehir**

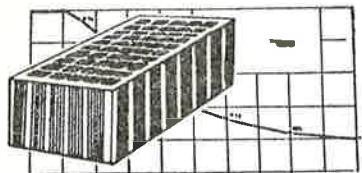
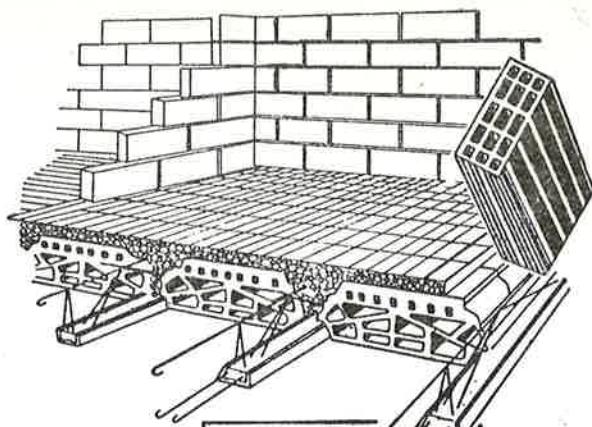
**Telgraf adresi : KIREMIT  
Telefon No. : 13 64 — 21 05 — 41 99**

**Not : Yapı Endüstri Merkezi'nin İstanbul ve İzmir Sergilerindeki Standlarımız ve OR-AN Yapı  
Endüstri Merkezi'nin Ankara Sergisindeki Standımızı görünüz.**

Standard — 29



**TUĞLA KIREMIT VE ASMOLEN FABRİKALARI**



**SATIŞ ŞUBELERİ :**

**İSTANBUL** Meclisi Mebusan Cad. Arhan Salıpazarı - İstanbul  
**F** : 49 58 02 - 44 81 29

**KADIKÖY** Mühürdar Fuat Bey Sokak Talas İş Hanı kat 1  
Kadıköy - İstanbul **F** : 36 13 42 - 36 48 98

**UMUM MÜDÜRLÜK**  
Meclisi Mebusan Cad. Arhan  
Salıpazarı - İstanbul  
**F** : 45 50 00

Standard — 30

# Hava Yoluyla Malların Taşınması ve Standardizasyon

Kara ve deniz ulaşımında (ki bunlara kısaca yer veya yüzey ulaştırması da denmektedir) olduğu gibi, hava ulaşımında da standardizasyonun önem taşıdığı konu daha çok ambalajlar, paletler ve son zamanların bir taşıma kolaylığı olan konteynerler sorunudur.

Özellikle zaman faktörünün büyük önem kazandığı hallerde yolcu taşınması gibi mal taşınması için de havayolu başlıca ulaşım aracı niteliğini kazanmış bulunmaktadır.

## Konteynerlerin önemi :

Havadan yollanacak yük birimlerinin ve özellikle konteynerlerin standartlaştırılmasıyla havanın ulaşımının yeterliliği büyük ölçüde artar. Son zamanlara kadar bu konuda bir birlik ve beraberlik maalesef mevcut değildi. 1969 Ekim ayında IATA (Uluslararası Hava Ulaşım Kurumu) 17 tip standart konteyner kabul etti. Bunlar, dış ölçüsü 12,35 metreküp olan «Iglo» dan başlayarak gittikçe küçülen ve küçük kutuları yerleştirmeye mahsus olan 0,5 metre küplük konteynere kadar değişik ölçülerdedir.

Hava yolları, mal göndericilerini çekmek için, IATA'nın kabul ettiği bu konteyner ve paletleri kullananlara iskonto yapmaktadır. Yapılan iskonto miktarları büyük Iglo'larda 1632 Kg. dan aşağı olmak üzere 105,60 dolar ve en küçük konteyner için de 4 dolardır.

Standardizasyon, yük handling'inin rasyonelleşmesine de faydalı olmuşsa da bu yeterli değildir. Halen konteyner ve ambalaj çeşitlerinin çokluğu, mekanik yük akışını ciddi şekilde yavaşlatmaktadır. Ulaştırma makamları bu çeşitlerin azaltılmasının mutlaka gereklidir. Konteynerlerin gerek şekil ve gerek hacim bakımından daha az sayıda olmaları, standart bir handling teçhizatının geliştirilmesini kolaylaştıracaktır.

Böyle bir hareket aynı zamanda havanın ulaşımını da, yer ulaşımında bir süredenberi kullanılmakta olan Inter Modal veya kombin ulaşım sisteme ayak uydurmaya yardım edecektir. Inter Modal ulaşım ile, bir konteyner veya

benzeri bir üniteyi, başka birkaç üniteye taşıtmaya uygun bir araç, olduğu gibi yükleyerek, handling'i kolaylaştırmak ve ulaşım süresini kısaltmak mümkün olacaktır.

İdeal durum, bir yükün bir ünite halinde yollayıcının kapısına ulaşırılmasıdır. Fakat çok hallerde gönderilen mal bir konteyneri dolduracak hacimde değildir. Bu durumlarda evvelâ mal, yollamacılar tarafından yerleştirirken noktalara gönderilir ve burada konteynerlere yerleştirildikten sonra hava limanlarına sevk edilir. Inter Modal konteynerlerle taşınan mal, olduğu gibi yine aynı konteynerler içinde yer taşit araçlarıyla ya varacakları yere veya yeni birleştirme noktalara gönderilerek, hava limanlarını hızla boşaltmak mümkün olur.

Günün sorunu, halen hava ulaşımında kullanılmakta olan konteynerlerin çoğunun Inter Modal olmayışları ve yer ulaşımında kullanılan konteynerlerin çoğunun Uluslararası Standardizasyon Teşkilatının (ISO) rekomandasyonlarına uygun oldukları halde, bunların olmamalarıdır. Jumbo Jet yük uçaklarının hizmete girmeleriyle bu konuda önemli bir gelişme sağlanmıştır. Bu uçaklarla 8 kadem genişlikte ve 8 kadem yükseklikte ve 10, 20, 30 ve 40 kadem uzunlukta ISO konteynerleri taşınabilmektedir. Uzun süre, ancak pek azı bu gibi uçaklara sahip olabilecek olan gelişmekte olan ülkeler için, bu dahi yeterli bir çözüm teşkil edemeyecektir.

Halen mevcut olan IATA taliimatı bir dereceye kadar konteyner kullanımmasını yasaklamaktır ve ancak hava yollarının kendi konteynerlerini hava limanlarında doldurmak ve boşaltmak şartıyla kullanımmasına müsaade etmektedir. Mal yollayıcılar kapıdan kapiya hizmetten yararlanmak isterlerse veya acentalar, malları hava limanından biriktirme noktalara göndermek isterlerse o zaman bu yollayıcılar ve acentalar kendi konteynerleri için bir yatırımla yapmak zorundadırlar. Bu da tabiatıyla konteyner kullanımındaki avantajı götüreceklerdir. Hava limanları, gerçi acentalara yok pahasına paletler kiralamakta ise de bu paletler de her çeşit yollamaya uygun gelmemektedir.

Bir de yer handling'inde dər böğaz nedeniyle, hava yolunu kullananlar yollayacakları malın belli bir saatte kalkan uçakla gönderileceğinden emin değildir. Hava yoluyla gönderilen malların çoğu, özellikle gelişmekte olan ülkelerden gönderilenler, yolcu uçaklarına yüklenmekte ve bu uçaklarda da yüze daha aşağı bir öncelik sırası verilmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde pek az yalnız yük taşıyan tarifeli uçuşlar yapılmaktadır. Yolcu sayısı beklenenden çok olursa veya kötü hava şartları daha çok yakıt almayı gerektiriyorsa, yükün bir kısmı sonraki seferde bırakılmaktadır. Büyüyük taşıma kapasitesiyle bu mahzurları Jumbo Jet'ler önlüyorlar. Fakat bu mümkün olsa bile, yine de birçok uçuş yollarında küçük uçakların yerini bu tip uçakların alması ancak uzun bir zamana bağlı olacaktır.

Tarifeli olarak çalışan yolcu seferlerinde yük için yeter yer bulma hususundaki şüpheli duruma ilâve olarak, çabuk bozulan malların yollanması için yeteri kadar uçak tesisinde güçlük çekilmesi ve bu malların daha çok yollanması gereken zamanlarda bu güçlüğüne daha çok artması da çözümlenmesi gereken önemli sorunlardan bıridır.

## Çarter uçuşları :

Çarter uçuşları, hava limanlarındaki yığılmayı önlemek, yolcu uçaklarında yüze ayrılmak hacmin belirli olması ve yeteri kadar uçak ayrılmayı gidi, yukarıda değinilen sorunları bir dereceye kadar çözümlemek için gitgide önem kazanmaktadır. 1960 larda ortaya çıkan ve hızla gelişen bu uçuşlar 1970 lerde daha da önem kazanacağı ben, zemektedir.

Daha çok havadan yük taşıma da kullanılan çarter uçuşları özellikle gelişmekte olan ülkelerin ürünlerini büyük ölçüde ihrac etmek istedikleri zamanlarda, normal tarifeli uçak seferlerine ilâve olarak kullanılrsa büyük faydalara sahiptir.

Muntazam hava seferlerine benzeyen bu seferlerin sıklaşıp seyrekleşmesi, gemi çarterlerinde olduğu gibi pazar isteklerine ve elde

# **TÜRKKABLO'yu tanıyor musunuz?**

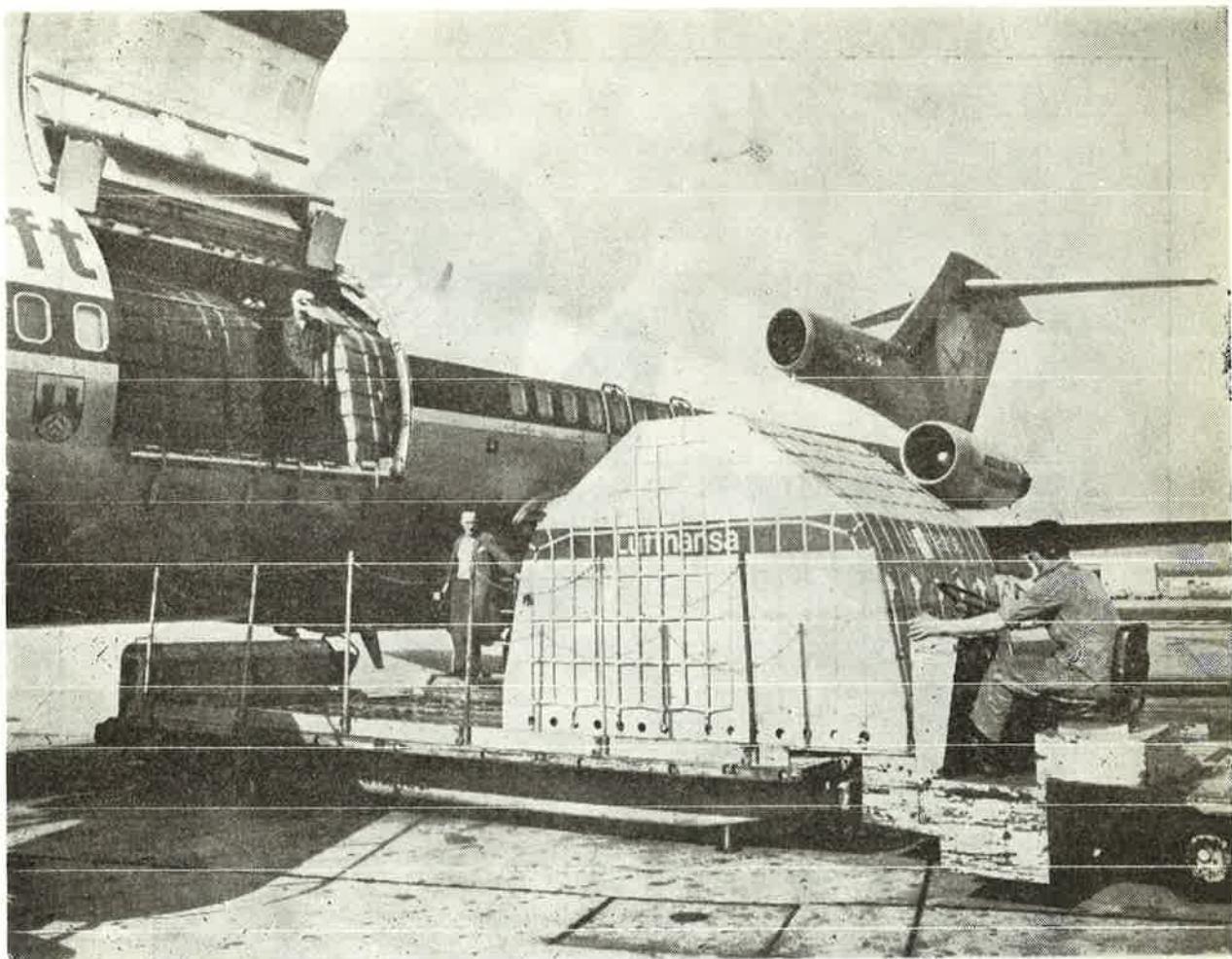
**Celik özlü ve  
Tam Alüminyum  
İletkenler İmaiinde 1969'dan  
beri  Kalite Belgesini  
taşız olan**

**TÜRKKABLO A.O.** nin en güvenilir tanıtıcıları 1965 yılından beri, çeşitli sanayi alanlarını beslemekte olan mamulleridir:

- Tam alüminyum iletkenler
- Celik özlü alüminyum iletkenler
- Telefon kabloları
- Alüminyum irtibat baraları
- Alüminyum profiller ile
- Ek ve bağlantı malzemesi

## **TÜRKKABLO A.O.**

Merkez: Gümüşsuyu cad: 69/1,  
Taksim - İSTANBUL  
Telgraf: TÜRKKABLO - İSTANBUL  
Telefon: 45 52 38 - 45 52 39  
Teleks: 266 - İSTANBUL  
Fabrika: Posta Kutusu 53, İZMİT  
Telefon: 14 76



Yük taşımak üzere yapılmış orta boy bir jet uçağına konteynerler yerleştirilirken

bulunan taşıma olanaklarına bağlı giden uçaklar için de uygulanabilir. Kalmaktadır. Şartlar müsait olduğu zaman yollamacılar bu uçaklarla IATA tarifelerine göre yüzde 25, 50 ucuzluk sağlayabilmektedirler. Yollamacılar dönüş yolu için de yük temin edebilirlerse, sağlayacakları avantaj daha da fazla olacaktır. Eşasen uçakların gidişinde alınan mesafe-yük ücretinde dönüş de dikkate alınmıştır. Eğer ikinci bir yolayıcı bulunarak dönüş yükü de temin edilirse her iki yollayıcı önemli miktarda tasarruf sağlamış olurlar. Aynı durum yük almak üzere

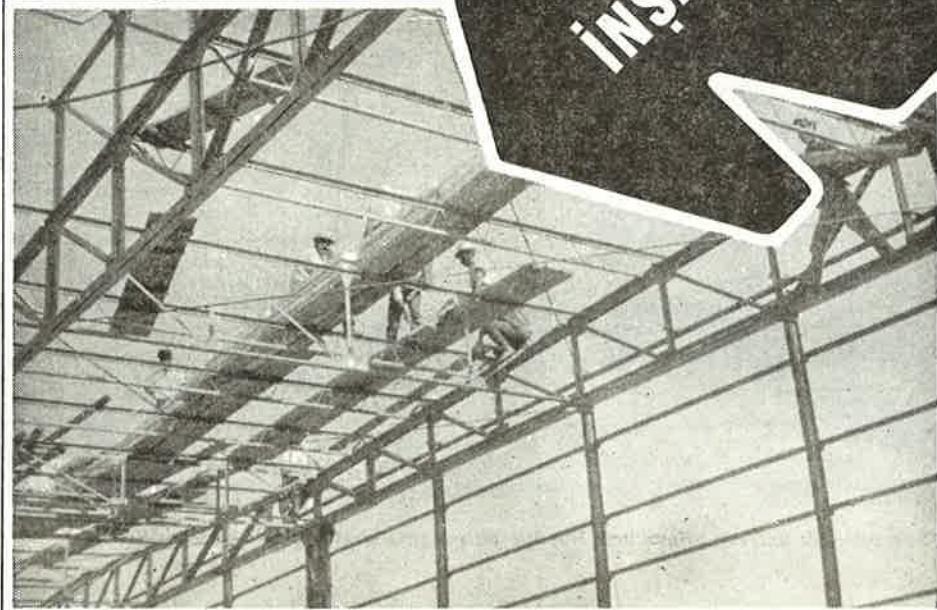
Çarter uçaklarının istenen zaman ve uygun fiyatlarla yük taşıma faydalara ilâve olarak bir bunların ikinci derecedeki hava limanlarından faydalananmak suretiyle, sık hava trafiğinden kurtulmaları ve yerdeki handling süresini kısaltmaları avantajı vardır.

Hava yolları yetkilileri, gelişmekte olan ülkelerle ilgili havadan mal taşınması konusunda karşılaşlıklar birkaç noktaya işaret etmektedirler. Bunlardan başlıcaları; de-

poların ve hava limanlarındaki handling kolaylıklarının yetersizliği, kalite kontrolu, ambalajlamanın iyi olmayışı ve gümrük işlemlerindeki gecikmelerdir.

Gelişmekte olan ülkelerin bazıları bu sorunlar üzerine ciddiyetle eğilmişler ve güçlükleri yenmeyi başarmışlardır. Bütün memleket ekonomisinin bundan fayda göreceğini takdir eden bu ülkelerin hükümleri, bu gibi sorunları çözmede ihracatçılarla ve hava yollarıyla İşbirliği halinde çalışmayı esas tutmuşlardır.

(International Trade Forum Dergisinden özetleyerek çeviren : G. Atakan)



BU  
İNŞAATTA  
DA

**SEKA DALAMAN KAĞIT FABRİKALARI**

# **YTONG**

**yapı elemanları kullanılmaktadır**

Ankara İrtibat Bürosu :

Tuna Caddesi, Tuna Han Kat: 1, No: 6, Yenişehir ANKARA — Tel : 12 01 24

Standard — 32

# Uluslararası Standard Çalışmalarında Çokluk

(Başterafta 19. sayfada) dışı engellerle ilişkili olarak standard sorununa da eğilmiştir. Bu arada, standardların haksız olarak uygulanmasının ticaret üzerindeki etkileri de incelenmiştir.

24 Şubat 1971 tarihinde yapılan Temsilciler Konseyi, bu konuların incelenmesinde bazı ana çizgiler çizmiştir. Standardlar ve bunların etkisi de bu aradadır. Konuyu ele alan bir alt komite, bu konularda bir referandum yapacaktır. Alt komitenin Mart 1971 ayı içinde yaptığı toplantıda ise, standardlarla ilgili bir kurallar kodu düzenlemek üzere hazırlama grubu kurulmasını kararlaştırmıştır. Haziran ayında yapılan toplantıda ise ilk hazırlıklar ve müsveddeler gözden geçirilmişdir. Eylül ayında yapılan toplantıda ise çalışmaları daha ileri götürülmüş ve Ocak 1972 de yapılan çalışmalar sonunda bir belge yayımlanmıştır. Bu çalışmaların, standardların değerlendirilmesinden çok standardların etkilerine dönük olduğu sannmaktadır.

## OECD'nin çalışmaları :

OECD'nin uluslararası standardlar konusunda genel bir programı yoktur. Fakat, ticareti köstekleyen teknik yönetmeliklerle tüketim politikaları konusundaki standardlaşılma sorunlarına eğilmek yoluyla bu konuya girmiş bulunmaktadır. OECD, bazı sanayi mamlulları ile tarımsal ürünlerle ilgili standard çalışmalarına girişmiştir. Bunları söylece belirtebiliriz: ot, hububat, şeker pancarı, ot tohumları, orman ürünleri, meyve ve sebzeler, tarım traktörleri, bağ ve tarallarda kullanılan el aletleri, yağı taşıma ve depolama teçhizi, gaz silindirleri, ilâçlar. Bunlara eğilmesindeki amaçlar, standardlaşılmış

maddelerin ekonomik yararları, tüketimdeki genel menfaat ve güvenlik, asgarî kalitenin garantisini ve güvenlik ve bunların kamu yetkilileri tarafından denetimi, tarife dışı engellerin kaldırılmasıdır. OECD, bu konularda çalışan diğer örgütlerle işbirliği yapmakta, aynı konuda yapılacak ikinci çalışmaların yapılması önləmektedir. Ayrıca, OECD bölgesinde standardların uygulanmasını teşvik için de tedbirler alınmaktadır. OECD, üye ülkelerin hükümetlerinin verdiği kararlara uygun olarak standardları ele alıp önceliklerini saptamakta ve ona göre işlem yapmaktadır.

## CENEL çalışmaları :

Bu Komite, Ortak Pazar ve EFTA ülkerinin elektrik komiteleri tarafından kurulmuştur. Bu Komite'nin amacı, elektroteknik alanındaki teknik standardların doğruduğu ticaret engellerini kaldırılmaktır. Bu Komisyon doğrudan doğruya standard yapmamakta, IEC ve CEE/Arnhem tarafından hazırlanan standardların kullanılması için çalışmalar yapmaktadır. Eğer CENEL ülkeleri tarafından kabul edilmeyen uluslararası elektrik standardları varsa, Komite, bunların islahi için bunlar nezdinde teşebbüse girişmektedir. Elektrik ve eletronik alanında deneylerin yapılması, sertifikasyon, standartizasyon konularında IEC ile işbirliği yapmaktadır.

## Uluslararası Anatistik Kimya Ofisi :

1971 yılında, Uluslararası Kürumsal ve Uygulamalı Kimya Birliği'ne bağlı olarak bu adı taşıyan bir Ofis kurulmuştur. Çalışmalarına 1972 Ocak ayında başlamıştır. Kalite güvenliği için uluslararası

kurallar konulması alanında çalışacaktır. Standardlaştırılmış maddelerin kimyasal oluşumları ile kimyasal bileşiklerin kalite güvenliği başlıca çalışma alanı olacaktır.

## CEE/Arnhem'in standard çalışmaları :

Elektrik malzemelerinin sertifikasyonu ile uğraşmak üzere kurulan ve Avrupa Ekonomik Komisyonu (CEE-ECE) den ayırmak için kent adı ile anılan bu örgütün henüz olumlu bir çalışması görülememiştir.

Öbür örgütlerle ilgili konulara başka bir yazda dephinme düşüneniyoruz.

## TSE Teknik Kurulu Şubat Ayında 16 Standard Kabul Etti

(Başterafta 7. sayfada) levhalar elde edilen bir çam tomrukudur. Standard, kaplama, kontplak, kontrabla ve ambalaj sanayide kullanılan ve Türkiye'de yetişen çam türlerinden elde edilen soymalı çam tomruklarını kapsar; soymadan başka metodlarla levha elde edilmesinde kullanılan tomrukları kapsamamaktadır.

C — Teknik Kurul üçüncü olarak 18/2/1972 tarihinde toplanmış ve aşağıdaki Türk Standardını kabul etmiştir :

## 16 — Hafif Agregalar (beton için):

Standarda göre hafif agregalar, su ve cimento ile karıştırılarak hafif beton imalinde kullanılan ve birim ağırlığı  $1200 \text{ kg/m}^3$ 'ü aşmayan agreglardır. Standard, beton yapımında kullanılan doğal ve yapay agregatları kapsamaktadır. Isı iletkenliği, akustik, tekstür, ağırlık dayanımı bakımından özel nitelik isteyen hafif agregatları kapsamamaktadır.

## İLAN TARİFESİ

Tam sahife 800 TL	1/2 sahife 450 TL	1/4 sahife 250 TL
----------------------	----------------------	----------------------

Kapak içeri ve arka kapak 1000 lira.  
İläve renk başına 250 lira fark alınır.

## ABONE ŞARTLARI

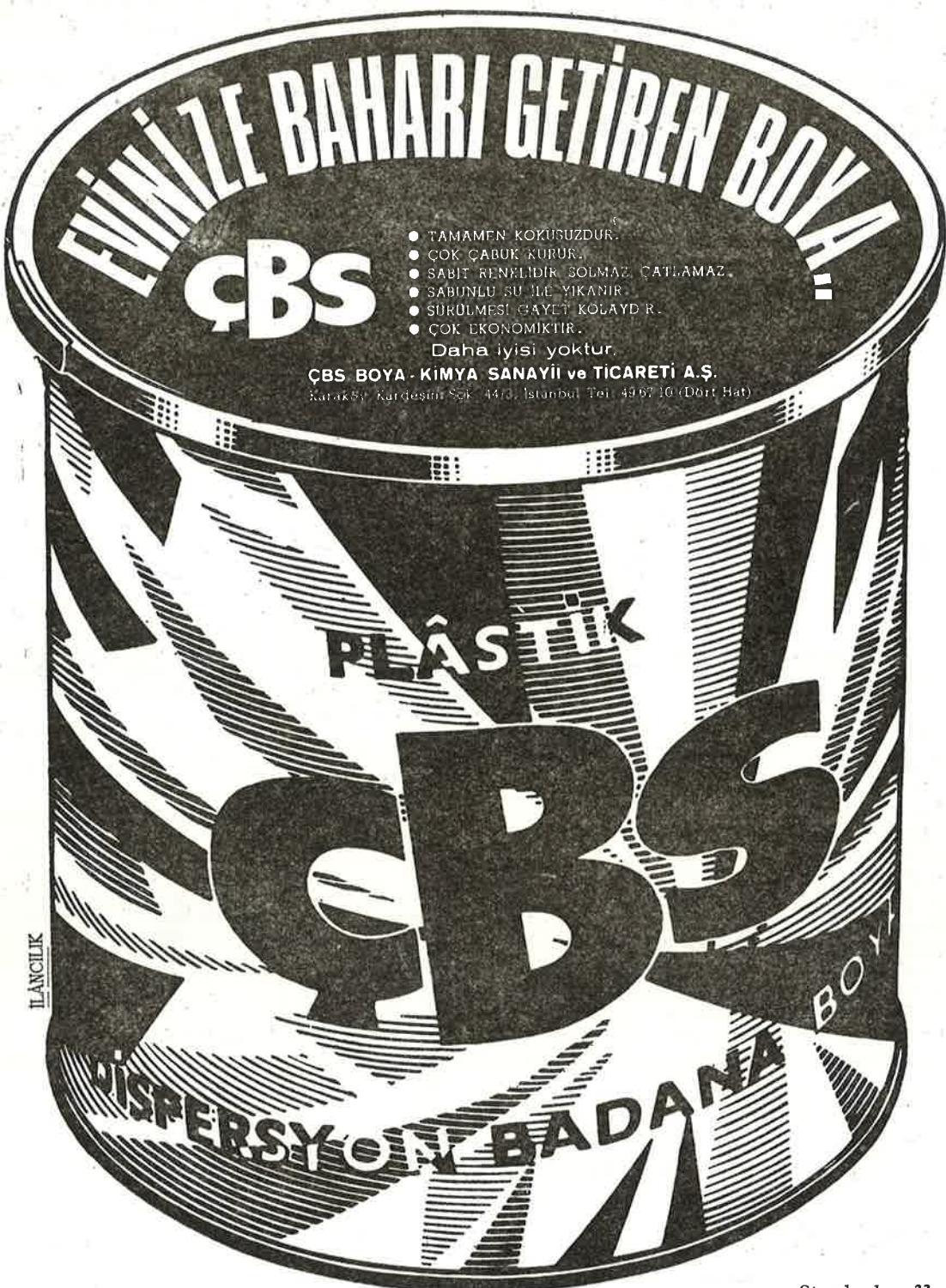
ADİ POSTA		UÇAK POSTASI
Yıllık	12 Lira	Abone bedeline
6 aylık	6 Lira	uçak postası ücreti ilâve
Sayı	1 Lira	edilir.

**TÜRK STANDARDLARI  
ENSTİTÜSÜ ADINA  
SAHİBİ VE BAŞYAZARI : FARUK A. SÜNTER  
MÜESSESE MÜDÜRÜ : VELİD İSFENDİYAR  
GENEL YAYIN MÜDÜRÜ : MUZAFFER UYGUNER  
BU SAYININ SORUMLU  
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : İ. TANER BERKÜN**

## BASILDIĞI YER

: Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası - Ankara

**TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA  
TELEFON : 17 19 31 - 18 72 40/69  
POSTA KUTUSU : 73, Bakanlıklar — ANKARA**



Standard — 33

# SUMMARY OF CONTENTS

## 25th ANNIVERSARY OF ISO

p. 3

### FARUK A. SÜNTER

The International Organization for Standardization (ISO) celebrates its **25th silver jubilee** in the year 1972.

The idea of an international standards organization is a pretty old one. As far back as 1926, 20 national bodies concerned with standardization got together for this purpose, and set up the **International Standardization Association**, designated by the symbol (ISA), for the purpose of harmonizing the conflicting points in the national standards of various countries.

The Second World War caused a great many members to leave ISA, and in 1942 this organization officially ended its activities. But the ISA work lasting for about 20 years proved once for all that efficient results could not be obtained in the field of international standardization without an organization, upon which the **United Nations** set up a **Standardization Coordination Committee** in 1944 until such time as such an organization would be set up, and the said Committee with 18 member countries took over the duties of ISA.

On **14 October 1946**, 64 representatives from 25 countries met in London and decided to set up «an international organization with the purpose of harmonizing and coordinating industrial standards». According to the said decision, the General Assembly of this new organization designated by the symbol **ISO**, met 10 days later on **24 October 1946** again in London, and on 24 October officially approved the organization decision taken on 14 October.

According to a decision adopted during this setting up of ISO, it was deemed necessary for the 15th member also to declare officially that it was joining the organization for the latter to be able to start working officially. Since the joining formality of Denmark as the 15th member was completed on 23 February 1947 ISO, which was set up on 14 October 1946, the formation of which was approved on 24 October 1946, and the joining formality for which was completed on 23 February 1947, has thus been carrying out useful work in the international standards field for 25 years.

The duty of ISO of introducing and propagating standards in the whole world carries priority in its

efforts. While various means were being sought in this connection for carrying out standardization propaganda in the world by taking advantage of all opportunities, the writer of this article proposed during his 1968-1970 term as ISO President that a «World Standards Day» be instituted, and that on the said day the meaning of standards be propagated in larger fields by taking advantage of every kind of publicity, by setting up conferences and seminars, and by showing films. This proposal was accepted by the 1969 ISO Council, and the celebration of **14 October as the World Standards Day** was started.

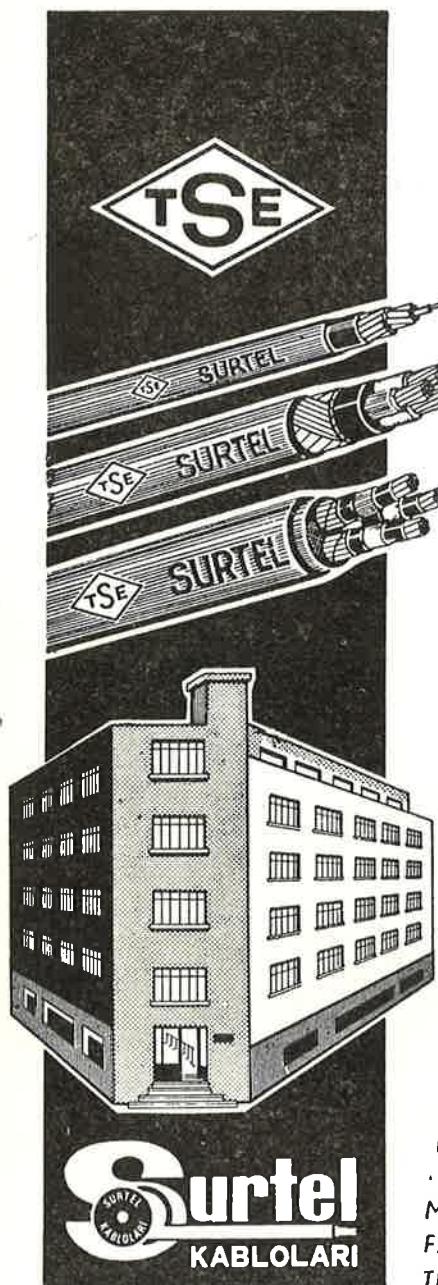
The above-mentioned three media for the World Standards Day, which it was deemed desirable to fall on the day of the organization of ISO, were considered and discussed at great length by the Council. A Great majority decided in favour of 14 October because it was the day on which it was decided to set up the organization and on which the name of ISO was selected. Although there were some that were in favour of 24 October on which the said decision was approved, general understanding was attained to the effect that 24 October would be overshadowed because it was the day of the United Nations. Thus **14 October 1946 was decided on and registered by the 1969 Council as the official birthday of ISO.**

However, the actual start of work by ISO after its setting up was delayed until 23 February. Consequently, taking into account that ISO started to function in 1947, the ISO Council, meeting in September 1971, decided that the 25th anniversary of its birth should be celebrated by all the world on 14 October 1972.

This means that ISO is getting ready this year to celebrate its 25th silver anniversary throughout the world with an extensive program. In this connection the ISO Secretary General held a cocktail party in Geneva on 23 February, 1972, which was the anniversary of the start of work, and officially informed the notables of the international bodies and of the national delegations in Geneva that the celebration of the 25th anniversary of ISO had been started.

Dr. Francis L. LaQue, the ISO President, also published a message precising the work done in the past, pointing out the importance of the work to be done in the future, and wishing ISO happy returns of 25th anniversaries.

We share these feelings and wish many happy returns.



garantisi altında imâî edilen  
Yüksek kaliteli

# SURTEL

enerji kabloları

Türk Standartları enstitüsünün kalite belgesini taşımaktadır. o/o 100 Türk sermayesi ile kurulmuş SURTEL fabrikasının kablolarını

**GÜVENLE KULLANABİLİRSİNİZ.**

1 Kv.      }      T, TT, TP, NYY, NYCY, NYFY  
 6 Kv.      }      ve her tip enerji ve kumanda kabloları  
 10 Kv.     }      imalâtına devam edilmektedir.  
Pek yakında 15 Kv.lik yeraltı enerji kabloları piyasaya sunulacaktır.

SURTEL fabrikası, mamullerine karşı gösterilen büyük ilgiden kıvanç duyar ve teşekkür eder.

SURTEL KABLO SANAYİI

Anonim Şirketi

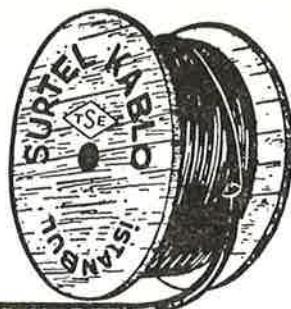
Bankalar, Okçu Musa Cad. No. 80

Karaköy - İstanbul

MERKEZ Tel : 44 65 83 - 49 97 90

FABRİKA Tel : 47 15 43

TELGRAF : Surkablo İstanbul



BATI REKLÂM

Standard — 34

## **THE SECOND TSE MARK AGREEMENT ALSO ENACTED FOR ENAMELLED COPPER CONDUCTORS**

p. 5

By enactment of the agreement, signed on 10 February 1972 between the Turkish Standards Institution and the KAVI Sanayi ve Ticaret Ltd. Co., permission has been given for the KAVI brand enamelled copper conductors to carry the TSE Mark indicating conformity with the standard.

Thus, after KAVEL, the KAVI Firm also has obtained authority as the second company to use the TSE Mark in this field.

Under the agreement signed on the said date by President Faruk A. Sünter on behalf of TSE and by Zeki and Ekrem Kavi, the representatives of the Firm, the KAVI brand copper conductors, which have been seen to be produced in conformity with Standard No. TS 860 on «Round Enamelled Copper Conductors», will carry the TSE Mark.

The «Standard» congratulates the KAVI firm on its products conforming with the standards, and wishes continuance of its success.

## **THE SECRETARY GENERAL OF TSE GIVES A LECTURE AT METU**

p 5

Velid İsfendiyar, the Secretary General of the Turkish Standards Institution gave a lecture on 10 February 1970 to the teaching staff of the Mechanical Engineering Division of the Middle East Technical University. After the lecture, which dealt with the subject of standardization, the members of the teaching staff also spoke and mutual discussions were held.

## **CELÂL İMRE COMMEMORATED**

p. 5

Celâl İmre, the Vice-Chairman of the Board of Directors of the Turkish Standards Institution who died last year on 18 February, was commemorated by the Institution on the first anniversary of his death.

The «Standard» remembers respectfully Celâl İmre who for long years rendered valuable services in the development of standardization in our country.

## **NEW TURKISH STANDARDS**

p 7

The TSE Technical Council held 3 meetings in February and accepted 16 new Turkish Standards.

In these pages, the titles of and brief information on the new standards are given.

## **ANNUAL ASSEMBLIES OF THE CHAMBERS OF ENGINEERS AND ARCHITECTS**

p. 11-13

The Chambers of Turkish Engineers and Architects, amounting 12 in number, enact their annual ordinary General Assembly meeting during the month of February.

The officers of these Chambers, which cooperate very closely with TSE, who will take office in the new work term, are collectively introduced in these pages.

The «Standard» wishes success to the new managers of the Chambers.

## **STANDARD FOR PISTONS AND GUDGEON PINS**

p 14-15

There are various uses to which pistons are put. In the standard, drawn up by TSE, only the pistons and their gudgeon pins in internal combustion engines are dealt with.

A high powered and efficient motor can be obtained only by means of ideal piston performance. The heat in the upper level of the piston goes as high as 50°C This heat is even more in special motors. That is why it is of supreme importance for the pistons to be cooled and for the material to be specially selected.

The piston gudgeons transfer the heat in the piston to the piston rod. The piston gudgeons must be manufactured to fit the maximum piston pressure or to the force of inertia. The gudgeons are made from cementation or nitration steels.

The standard that has been drawn up comprises the description of the technical terms connected with the gudgeons and pistons of internal combustion engines, with classification and materials as well as the manufacturing characteristics, with the examinations and tests for determining whether the manufactured pistons and gudgeons possess these characteristics and with how the marketed pistons and gudgeons are to be marked, as well as with the form of their packaging.

## **STANDARD FOR MATCHWOOD POPLAR LOGS**

p. 16-17

As a result of starting the implementation of modern poplar production in our country during the last 10 to 15 years as well as of the development of poplar sales, the private cultivation of poplars has also increased. As part of these developments, the hybrid poplar No. 214, which is being produced in great quantities, has been found suitable for the manufacture of plywood and matches in the stripping industry. Because of its high moisture content the poplar can be easily stripped without the need for going through a previous steam treatment, and is therefore preferred in the match industry.

Up to the present, the bases of the standard for timber hardwood logs and later the standard for timber black poplar logs, No. TS 674, published in 1968, had been applied to the sale of matchwood poplar logs. However, because the above-mentioned log standards had been drawn up according to the demands of the timber industry, it was unable in certain circumstances to meet the demands of the matchwood industry technology, and gave rise to disputes.

Consequently, the draft of the matchwood log standard, drawn up by TSE, has been approved by the Technical Council, and accepted as a Turkish standard.

## **ON MULTIPLICITY OF WORK ON INTERNATIONAL STANDARDS**

p 19

In this article, the various inter-governmental bodies, working on standardization in the international field, are introduced.

The writer, pointing out that the time allocated and the importance given to standardization work by these bodies are increasing daily, gives information about the standardization activities of bodies like the United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD), WIPO, OECD, CENEL IOFACH, CEE/Arnhem, states that other bodies will be dealt with in another article.

## **AN AUSTRIAN STANDARD INCLUDES TURKISH TERMS ALSO**

p 20

The Austrian Standards Institution (ÖN) has drawn up a standard on assembly tools in 4 languages.

The Institute determined that for this standard, which comprises the terms connected with hand tools used in assembly work, to be more useful it would have to include the languages of the foreign workers employed in the country, and sent the standard to the Turkish Standards Institution with the request that the Turkish equivalents of the terms included in the document be prepared and sent to them.

As is known, there are a great number of Turkish workers employed in Austria. Consequently,

Standard No. ÖNORM M 4900 on «Assembly Hand Tools» will provide great advantages to Turkish workers, who do not know foreign languages, by including the Turkish terms.

Work on this subject has been started by the relevant preparatory group of the Turkish Standards Institution.

On the other hand, the International Organization for Standardization (ISO) also has standardized the terms connected with screws and bolts by means of Recommendation No. 1703 drawn up in 8 languages.

## **OLD AND NEW PRESIDENTS OF DNA**

p. 21

DNA (Deutscher Normenausschuss) elected Dr. Frnaz J.P. Leitz President at its last 24th Council meeting.

In these pages, the photographs and biographies of the previous President Dr. August Höchtlen, whose term has expired, and of the new President Dr. Franz J.P. Leitz are presented to the Turkish readers.

## **AIR FREIGHT AND STANDARDIZATION**

p. 23-25

In this article, which is translated in summary from the «International Trade Forum» the importance of containers, the latest developments in air freight, and the close relations of these with international standardization are dealt with.